

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Gdańsku

LGD.410.008.03.2015
P/15/082

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/15/082 – Organizacja pobytu uczniów w bursach i internatach szkolnych
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Gdańsku
Kontrolerzy	1. Anna Struzik, starszy inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 94199 z dnia 23.04.2015 r. 2. Małgorzata Motylow, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 95457 z dnia 28.04.2015 r. (dowód: akta kontroli str. 1-4)
Jednostka kontrolowana	Zespół Szkół Zawodowych nr 9 im. prof. Romualda Adama Cebertowicza w Gdańsku, ul. Dąbrowszczaków 35, 80-364 Gdańsk (dalej: Zespół Szkół)
Kierownik jednostki kontrolowanej	Teresa Gołębiewska, Dyrektor (dowód: akta kontroli str. 5-6, 8)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Dyrektor Zespołu Szkół w latach 2012-2015 (do 19 czerwca), w tym w latach szkolnych 2012/2013-2014/2015, zorganizowała działalność internatu w sposób zapewniający realizację celów statutowych. Zapewniła wykwalifikowaną kadrę wychowawców oraz optymalną liczebność grup wychowawczych. Określiła zasady przyjmowania uczniów do internatu. Podpisywała umowy przyjęcia ucznia do internatu, regulujące wzajemne prawa i obowiązki internatu i rodziców uczniów. Prowadziła działalność opiekuńczo-wychowawczą internatu we współpracy z rodzicami wychowanków oraz szkołami, do których uczęszczali, a także zorganizowała opiekę nad wychowankami chorymi, opiekę w nocy oraz w weekendy. Uzyskiwane dochody oraz ponoszone wydatki były ewidencjonowane na rachunku dochodów własnych, zgodnie z uchwałą Prezydenta Miasta Gdańska w tym zakresie. Kwoty niewykorzystanych środków z rachunku dochodów własnych zostały zwrócone terminowo na rachunek Urzędu Miejskiego w Gdańsku. Prawidłowo pobierano opłaty za zakwaterowanie i wyżywienie, a ewidencja księgowa w tym zakresie spełniała wymogi ustawy o rachunkowości.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Organizacja internatu szkolnego

Opis stanu faktycznego

1. W okresie objętym kontrolą (lata 2012-2015, w tym lata szkolne 2012/2013-2014/2015) organem prowadzącym Zespół Szkół było Miasto Gdańsk, natomiast organem sprawującym nadzór pedagogiczny – Pomorski Kurator Oświaty. W skład Zespołu Szkół wchodziły: internat, Zasadnicza Szkoła Zawodowa nr 9, Technikum nr 9, Technikum Uzupełniające dla Dorosłych nr 9, Szkoła Policealna nr 9 oraz Szkoła Policealna dla Dorosłych nr 9.

Internat funkcjonował w oparciu o Statut Zespołu Szkół¹, w którym uregulowano w szczególności:

- zasady funkcjonowania internatu obejmujące m.in. pierwszeństwo w przyjęciu do internatu uczniów Zespołu Szkół zamieszkujących w znacznej odległości, organizację grup wychowawczych, podstawę realizacji zadań opiekuńczo-wychowawczych oraz uprawnienia Zespołu Wychowawców Internatu, zasady dotyczące odpłatności za internat,
- szczegółowe cele i zadania internatu,
- zadania kierownika internatu oraz jego podległość służbową Dyrektorowi Zespołu Szkół, zadania wychowawcy internatu,
- prawa i obowiązki wychowanków internatu, bezwzględne zakazy obowiązujące w internacie, nagrody i kary stosowane wobec wychowanków,
- tryb wprowadzania zmian w Regulaminie Internatu.

(dowód: akta kontroli str. 14-27)

Szczegółowe zasady działalności internatu, warunki dla rozwijania samorządności wychowanków, partnerstwa i współodpowiedzialności za funkcjonowanie internatu określono w Regulaminie Internatu m. in. w odniesieniu do: zdefiniowania celów i zadań internatu, wymogu realizacji zadań we współpracy z określonymi podmiotami, organizacji pracy w internacie, zadań Zespołu Wychowawców Internatu, szczegółowych warunków pobytu w internacie, a także zasad rekrutacji wychowanków.

(dowód: akta kontroli str. 28-35, 84-90)

W Statucie Zespołu Szkół określono wymóg systematycznego regulowania opłat za zakwaterowanie i wyżywienie, prawo do skorzystania przez mieszkańca internatu z odpisu zaplanowanego wyżywienia oraz obowiązek wnoszenia pełnej odpłatności za zakwaterowanie w internacie, bez względu na faktyczną liczbę dni przebywania w nim.

Obowiązujące zasady ustalania wysokości odpłatności omówione zostały w rozdziale 4. Gospodarka finansowa.

(dowód: akta kontroli str. 17-18)

Regulamin Internatu wydany został na podstawie Statutu Zespołu Szkół, inicjatywa dotycząca zmian w Regulaminie Internatu przyznana została wszystkim organom Zespołu Szkół, dokonanie zmian leżało w kompetencjach Rady Pedagogicznej Zespołu Szkół.

(dowód: akta kontroli str. 17, 19, 28-35, 465-467)

W internacie zatrudnionych było łącznie 34 pracowników (w ramach 30,15 etatów) w każdym roku szkolnym 2012/2013-2014/2015, w tym:

- jedna osoba na etacie kierownika internatu, 14 wychowawców (11,8 etatów), jeden pracownik administracyjny (1 etat) oraz 18 pracowników obsługi (16,35 etatów) w latach 2012/2013 i 2013/2014,
- jedna osoba na etacie kierownika internatu, 15 wychowawców (11,8 etatów), jeden pracownik administracyjny (1 etat) oraz 17 pracowników obsługi (16,35 etatów) w roku szkolnym 2014/2015.

Zespół Szkół zatrudniał ponadto pedagoga. Zapewniono również opiekę pielęgniarki.

(dowód: akta kontroli str. 91)

¹ „Statut Zespołu Szkół Zawodowych nr 9 im. prof. Romualda Adama Cebertowicza w Gdańsku”, zatwierdzony Uchwałą Rady Pedagogicznej nr 29/2011 z 30.08.2011 r.

2. W latach szkolnych 2012/2013 oraz 2013/2014 liczba miejsc w internacie wynosiła 185, natomiast w roku szkolnym 2014/2015 – 200². W badanym okresie lat szkolnych liczba zgłaszających się uczniów przekraczała liczbę miejsc. O przyjęcie do internatu ubiegało się 244 uczniów w roku szkolnym 2012/2013, 276 w roku szkolnym 2013/2014 oraz 284 w roku szkolnym 2014/2015, co stanowiło odpowiednio 132%, 149% i 142% liczby miejsc wskazanej w SIO.

Liczba uczniów, którzy zostali przyjęci według stanu na dzień 30.09 danego roku szkolnego, w relacji do liczby zgłaszających się, stanowiła odpowiednio dla każdego roku szkolnego: 80% osób zainteresowanych zakwaterowaniem (w roku szkolnym 2012/2013), 72% (2013/2014), 75% (2014/2015) (odpowiednio 196, 200, 212).

Średnioroczna liczba osób korzystających z zakwaterowania w internacie³ w roku szkolnym 2012/2013 wynosiła 204, co w relacji do liczby dostępnych miejsc stanowiło 110%, a w 2013/2014 – 203 (110%). Liczba wychowanków w placówce wzrosła w badanym okresie o 2%.

Wśród uczniów przyjętych do internatu w roku szkolnym 2012/2013 – 30 wychowanków stanowili uczniowie Zespołu Szkół (12% ogółu zgłaszających się do internatu oraz 5% uczniów Zespołu Szkół) i 166 uczniowie innych szkół (68% ogółu zgłaszających się)⁴. Odpowiednio, w 2013/2014 – 34 wychowanków stanowili uczniowie Zespołu Szkół (12% ogółu zgłaszających się do internatu oraz 8% uczniów Zespołu Szkół) i 166 uczniowie innych szkół (60% ogółu zgłaszających się) oraz w 2014/2015 – 29 uczniowie Zespołu Szkół (10% ogółu zgłaszających się do internatu oraz 8% uczniów Zespołu Szkół) i 183 uczniowie innych szkół (65% ogółu zgłaszających się).

Średnioroczna liczba uczniów korzystających z zakwaterowania w internacie⁵ w roku szkolnym 2012/2013 wynosiła 200, a w roku 2013/2014 – 199, tj. 108% miejsc⁶.

(dowód: akta kontroli str. 92, 100-114)

Dyrektor Zespołu Szkół wyjaśniła, że w każdym roku szkolnym 2012/2013-2014/2015 we wrześniu wszystkie miejsca w internacie były w pełni wykorzystane. W przypadku zwolnienia się miejsca w trakcie roku szkolnego, do internatu przyjmowani byli uczniowie i zawodnicy klubów sportowych, którzy wcześniej złożyli informację o chęci zamieszkania w internacie.

Zarządzeniem nr 1650/11⁷ Prezydent Miasta Gdańska wyraził zgodę na utworzenie szkolnego schroniska młodzieżowego sezonowego (wakacyjna baza noclegowa) na bazie internatu Zespołu Szkół, prowadzącego działalność w niektórych okresach roku kalendarzowego, w tym w dniach wolnych od nauki i w okresie ferii szkolnych. W trakcie roku szkolnego (w dniach wolnych od nauki) udostępniano osobom innym niż wychowankowie (w szczególności rodzicom oraz członkom rodzin wychowanków) nieużytkowane przez wychowanków

² Dane z Systemu Informacji Oświatowej, Tabela INT1. Internat/Bursa. Liczba miejsc i liczba korzystających, wg stanu na 30.09.2012 r., 30.09.2013 r. oraz 30.09.2014 r.

³ Według stanu na 30.09.

⁴ Wg stanu na 30.09.2013 r.

⁵ Według stanu na 30.09.

⁶ Według stanu odpowiednio na 31.03.2014 r. i 30.09.2014 r.

⁷ Zarządzenie nr 1650/11 Prezydenta Miasta Gdańska z 30.11.2011 r. w sprawie utworzenia szkolnego schroniska młodzieżowego sezonowego na bazie internatu Zespołu Szkół Zawodowych nr 9 i ustalenia wysokości i zasad odpłatności za zakwaterowanie w szkolnym schronisku młodzieżowym sezonowym.

pokoje. W 2012 r. zakwaterowano łącznie 66 osób, w 2013 r. – 76 osób, w 2014 r. – 74 osoby, w 2015 r. – 30⁸.

W okresie letnim w schronisku przebywały zorganizowane grupy młodzieży oraz indywidualni turyści. Oferta schroniska publikowana była na stronie internetowej Zespołu Szkół⁹. Zgodnie dostępną z ofertą¹⁰, schronisko młodzieżowe oferowało bazę noclegową wraz z zapleczem gastronomicznym, ponadto w internacie istniała możliwość wynajmu pokoi przez studentów.

(dowód: akta kontroli str. 93-99, 121-122)

3. Liczba miejsc w internacie wykazywana w dokumentacji wynosiła¹¹:
- 200 – wg danych przekazywanych do organu prowadzącego Zespół Szkół oraz zgodnie z przyjętymi przez Zespół Szkół zasadami określania liczby miejsc,
 - 300 – zgodnie z założeniami dokumentacji projektowej obiektu internatu,
 - 314 – wg danych obliczonych na podstawie instrukcji Systemu Informacji Oświatowej, zgodnie z zasadą, że na jednego korzystającego przypada 5m² powierzchni w sypialniach internatu (dalej: SIO).

Wg stanu na 29.04.2015 r., w internacie znajdowało się 213 łóżek (w części przeznaczonej do zamieszkania przez wychowanków).

Liczba miejsc w internacie (200) określana była na podstawie liczby pokoi¹², w sposób mający zapewnić optymalne warunki bytowe dla wychowanków, z uwzględnieniem w szczególności:

- wielkości pokoi,
- komfortu nauki (np. maturzystów),
- bezpieczeństwa pobytu w internacie.

(dowód: akta kontroli str. 92-95, 104, 106, 111, 120, 123-131, 443-444)

4. Wychowankowie internatu wpisywani byli do księgi wychowanków¹³. W księdze wychowanków odnotowywane były w szczególności następujące dane: nazwisko i imię wychowanka, data i miejsce urodzenia, PESEL, dane kontaktowe rodziców lub opiekunów, adres dotychczasowego miejsca pobytu – zameldowania, data i miejsce przyjęcia do internatu oraz data i przyczyna skreślenia z księgi wychowanków.

Dane dotyczące liczby wychowanków internatu wg stanu na 30.09 danego roku podawane były do SIO na podstawie sporządzanych w internacie list wychowanków.

(dowód: akta kontroli str. 93-95, 150-153)

5. W Rejestrze Szkół i Placówek Oświatowych (dalej: RSPO) internat przyporządkowano wchodzącemu w skład Zespołu Szkół, Technikum nr 9 w Gdańsku.

Dyrektor Zespołu Szkół wyjaśniła, że internat, zgodnie ze Statutem Zespołu Szkół, funkcjonuje w ramach tego Zespołu. Jego przypisanie w RSPO do Technikum nr 9 było związane z wymogiem określonym w instrukcji do SIO,

⁸ Wg stanu na 29.04.2015 r.

⁹ www.zsz9gdansk.pl/schronisko-mlodziezowe-wypoczynek-letni

¹⁰ Wg stanu na 07.05.2015 r.

¹¹ Wg stanu na 31.03.2015 r.

¹² Wg zasady: liczba pokoi z łazienką x 2 osoby + liczba pokoi bez łazienki x 3 osoby.

¹³ Prowadzona w trakcie kontroli „Księga Wychowanków Internatu Zespołu Szkół Zawodowych nr 9 w Gdańsku” założona została 01.09.2011 r.

w której wskazano, że internat winien być przypisany do jednej ze szkół wchodzących w skład zespołu szkół.

(dowód: akta kontroli str. 115-119, 441-444)

W kolejnych latach szkolnych do SIO zgłoszono:

- roku szkolnym 2012/2013¹⁴ ogółem 201 korzystających z internatu, z czego 196 osób stanowili jego wychowankowie,
- w roku szkolnym 2013/2014¹⁵ ogółem 205 korzystających, z czego 200 osób stanowili wychowankowie internatu,
- w roku szkolnym 2014/2015¹⁶ ogółem 215 korzystających, z czego 212 osób stanowili wychowankowie internatu.

(dowód: akta kontroli str. 103-109, 441-444)

Dane dotyczące liczby wychowanków internatu wg stanu na 30.09 danego roku podane do SIO¹⁷, były zgodne z danymi zawartymi w sporządzanych w internacie listach wychowanków.

W imiennej liście wychowanków przygotowanej przez internat wg stanu na 30.09.2014 r. wykazano 210 wychowanków, podczas gdy do SIO zgłoszono 212. Różnica wynikała z faktu, że 30.09.2014 r. w godzinach popołudniowych z internatu zrezygnowało dwóch wychowanków, w związku z czym ich nazwiska nie zostały uwzględnione w imiennej liście wychowanków, jednak osoby te zostały wykazane w SIO, ponieważ 30.09.2014 r. były mieszkańcami internatu.

(dowód: akta kontroli str. 103-109, 447-469, 471)

6. Uznanie ucznia za wychowanka internatu na dzień 30.09 danego roku szkolnego (co za tym idzie – ujęcie go w liście mieszkańców internatu wg stanu na 30.09 danego roku szkolnego, stanowiącej podstawę do przekazania danych do SIO), następowało na podstawie wpisów do grupowych dzienników zajęć internatu.

Badanie zgodności danych zawartych w listach mieszkańców sporządzanych na dzień 30.09 danego roku szkolnego z danymi zawartymi w Dziennikach zajęć internatu z lat szkolnych 2012/2013-2014/2015 wykazało, że dane do SIO zostały przekazane prawidłowo.

(dowód: akta kontroli str. 94-95, 154-155, 446-463, 486-490)

7. W roku szkolnym 2012/2013 zamieszkiwało w internacie łącznie 217 uczniów, w tym 134 przez cały okres od września do czerwca oraz 83 mieszkających krócej niż 10 miesięcy w tym okresie.

W roku szkolnym 2013/2014 w internacie mieszkało łącznie 220 uczniów, z czego 136 przez cały okres od września do czerwca oraz 84 mieszkających krócej niż 10 miesięcy w tym okresie.

Liczba wychowanków internatu zamieszkujących w nim w omawianych latach szkolnych przez cały okres od września do czerwca stanowiła 62% ogółu wychowanków, osoby mieszkające krócej niż 10 miesięcy w tym okresie – 38%.

(dowód: akta kontroli str. 158)

Wcześniejsze rezygnacje z pobytu w internacie wynikały m.in. z zakończenia nauki w szkole, powrotów do miejsca zamieszkania (np. w związku z łatwiejszym dojazdem do szkoły w okresie wiosennym), zmiany miejsca zamieszkania.

(dowód: akta kontroli str. 158, 464)

¹⁴ Wg stanu na 30.09.2012 r.

¹⁵ Wg stanu na 30.09.2013 r.

¹⁶ Wg stanu na 30.09.2014 r.

¹⁷ Zawarte w Tabeli INT1. Internat/Bursa. Liczba miejsc i liczba korzystających z internatu.

8. W latach szkolnych 2012/2013-2013/2014 średniorocznie na jednego wychowawcę internatu (w etatach) przypadało 17 wychowanków.

(dowód: akta kontroli str. 91, 103-109)

Wszyscy wychowawcy (15) zatrudnieni w internacie wg stanu na 31.03.2015 r. posiadali kwalifikacje wymagane §24 rozporządzenia w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli¹⁸, tj. wykształcenie wyższe (tytuł magistra), 14 ukończyło kierunek nauczycielski, jeden w ramach studiów odbył przygotowanie pedagogiczne. Siedmiu wychowawców ukończyło studia podyplomowe, trzech kursy kwalifikacyjne, czterech posiadało dodatkowe kwalifikacje.

W latach szkolnych 2012/2013-2014/2015 w internacie nie zatrudniano wolontariuszy oraz opiekunów nocnych.

(dowód: akta kontroli str. 91, 156-157)

9. Zgodnie z §10 pkt 5-8 Statutu Zespołu Szkół oraz § 3 ust. 1 lit. a-c Regulaminu Internatu, o przyjęcie do internatu mogli ubiegać się wszyscy uczniowie szkół średnich i gimnazjów, przy czym pierwszeństwo w przyjęciu do internatu przysługiwało uczniom Zespołu Szkół zamieszkującym w znacznej odległości od szkoły¹⁹. Podanie o przyjęcie do internatu mogli składać uczniowie, rodzice lub opiekunowie.

Szczegółowe zasady rekrutacji uczniów do internatu określono w Procedurze przyjmowania wychowanków do internatu. Obejmowały one m.in. prowadzenie procesu rekrutacji na podstawie złożonych przez uczniów, rodziców lub opiekunów podań o przyjęcie do internatu, przez powołaną przez Dyrektora Zespołu Szkół komisję rekrutacyjną²⁰. Kryteria obowiązujące przy analizie formalnej podań obejmowały: odległość od miejsca zamieszkania, czasookres zamierzonego korzystania z internatu, kompletność podania oraz określone kryteria szczegółowe.

(dowód: akta kontroli str. 17, 29, 54-55)

W Procedurze przyjmowania wychowanków do internatu określono m.in. wzory: podania o przyjęcie do internatu oraz umowy przyjęcia ucznia do internatu.

Zgodnie z ww. procedurą, do podania o przyjęcie do internatu w roku szkolnym 2012/2013 należało dołączyć zaświadczenie potwierdzające przyjęcie do szkoły, metrykę urodzenia, kserokopię świadectwa z wynikami w nauce za poprzedni rok szkolny, dwa zdjęcia oraz umowę przyjęcia ucznia do internatu. Ponadto, w pierwszym dniu przybycia do internatu należało przedłożyć potwierdzenie miejsca stałego zamieszkania.

W latach szkolnych 2013/2014 i 2014/2015 do podania o przyjęcie do internatu należało dołączyć kserokopię świadectwa z wynikami w nauce za poprzedni rok szkolny, dwa zdjęcia (w roku szkolnym 2014/2015 jedno), umowę przyjęcia ucznia do internatu oraz akt urodzenia (w roku szkolnym 2014/2015 kopię aktu urodzenia).

Zawierane z rodzicami umowy przyjęcia ucznia do internatu zawierały m.in.:

¹⁸ Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 marca 2009 r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli oraz określenia szkół i wypadków, w których można zatrudnić nauczycieli niemających wyższego wykształcenia lub ukończonego zakładu kształcenia nauczycieli (Dz. U. z 2013 r., poz. 1207 ze zm.).

¹⁹ W Procedurze przyjmowania wychowanków do internatu określono, że w szczególnie uzasadnionych przypadkach, do internatu mógł zostać przyjęty uczeń mieszkający w Gdańsku. Decyzję w przedmiotowej sprawie podejmował Dyrektor Zespołu Szkół.

²⁰ Dyrektor Zespołu Szkół mógł odstąpić od powołania komisji rekrutacyjnej w przypadku, gdy liczba ubiegających się o przyjęcie do internatu była mniejsza lub równa liczbie wolnych miejsc w internacie.

- dane Zespołu Szkół, rodzica, z którym zawarto umowę przyjęcia do internatu, a także ucznia,
- okres, na który zawarto umowę oraz warunki jej rozwiązania,
- zapisy określające terminy funkcjonowania internatu oraz obowiązkowe posiłki, a także zastrzeżenie, że w razie potrzeby pokoje mieszkańców mogą być wynajmowane w dni wolne od nauki szkolnej,
- wysokość czesnego za internat, warunki uiszczania płatności, przysługujące rodzicom zwroty należności za wyżywienie,
- zobowiązania do zabrania dziecka z internatu w przypadku nagłej choroby, terminowego regulowania opłat za pobyt w internacie, systematycznych kontaktów z wychowawcą, zapoznania się z Regulaminem Internatu oraz pokrycia ewentualnych kosztów związanych z naprawami zniszczeń spowodowanych przez dziecko.

Badanie losowo wybranej dokumentacji 10 podań o przyjęcie do internatu w roku szkolnym 2014/2015 rozpatrzonych pozytywnie i 10 rozpatrzonych negatywnie, wykazało:

- wszystkie podania zostały złożone na obowiązującym w tym roku szkolnym wzorze podania (zawierającym m.in.: imię i nazwisko, dane adresowe ucznia, nazwę szkoły i adres, do której dziecko uczęszcza oraz wskazanie klasy (w roku 2014/2015), wskazanie klubu sportowego/ dyscypliny sportowej, dane adresowe i kontaktowe rodziców dziecka, podpisy rodziców/ pełnoletnich mieszkańców internatu, wymagane oświadczenia oraz miejsce do wskazania (nieobligatoryjnego) dodatkowych informacji dotyczących stanu zdrowia dziecka, uczuleń, przyjmowanych leków itp.),
- wszyscy wnioskujący o przyjęcie dziecka do internatu podpisali wymagane oświadczenia,
- w pięciu podaniach (tj. 25% badanych podań) rodzice zamieścili dodatkowe informacje dotyczące stanu zdrowia dziecka, uczuleń, przyjmowanych leków,
- wszystkie podania rozpatrzone pozytywnie i sześć rozpatrzonych negatywnie zawierały podpisaną przez ucznia i rodzica/ów kopię Regulaminu Internatu, określającego m.in. zobowiązanie dziecka do niespożywania alkoholu i niepalenia tytoniu na terenie internatu oraz powrotu do internatu w stanie niewskazującymi na zażywanie używek,
- z rodzicami trzech uczniów, którzy zostali przyjęci do internatu, Dyrektor Zespołu Szkół podpisał umowę przyjęcia ucznia do internatu; w pozostałych przypadkach: dwóch umów nie podpisano z uwagi na rezygnację z internatu 01.09.2014 r., pięciu umów nie podpisano z uwagi na podpisanie umowy z klubem sportowym.

(dowód: akta kontroli str. 54-55, 74-76, 874-900)

Dobłą praktyką stosowaną przez Dyrektora Zespołu Szkół było podpisywanie umów przyjęcia ucznia do internatu, regulujących wzajemne prawa i obowiązki internatu i rodziców uczniów. W przypadku uczniów, których pobyt w internacie finansowany był przez klub sportowy, federację/ związek sportowy lub inną szkołę, podpisywano umowę z tym klubem/ federacją/ związkiem/ szkołą. Wnioskującymi o przyjęcie ucznia do internatu byli każdorazowo rodzice sprawujący władzę rodzicielską i będący prawnymi opiekunami nieletnich. Zakres przedmiotowy podpisywanych umów z rodzicami oraz klubami/ federacjami/ związkami/ szkołami był inny.

W opinii NIK, zasadne byłoby również rozważenie możliwości podpisywania umów przyjęcia ucznia do internatu każdorazowo z rodzicami ucznia, w zakresie

odpowiadającym regulowanym wzajemnym prawom i obowiązkom internatu i rodziców.

(dowód: akta kontroli str. 897-900)

Do internatu w latach szkolnych 2012/2013-2014/2015 przyjęto wszystkich wnioskujących uczniów Zespołu Szkół. Powoływane przez Dyrektora Zespołu Szkół komisje rekrutacyjne nie dokumentowały przebiegu prac, w tym zakresu spełnienia przez poszczególnych kandydatów kryteriów przyjęcia do internatu.

(dowód: akta kontroli str. 92, 479, 899/6-899/8, 899/19-900)

Do rekrutacji cudzoziemców do internatu stosowano ogólne zasady przyjmowania wychowanków do internatu obowiązujące w Zespole Szkół²¹, opisane wyżej. Uczniowie – cudzoziemcy zobowiązani byli dodatkowo dołączać do dokumentacji wymaganej w procesie przyjmowania wychowanków do internatu kserokopie paszportu, wizy oraz dokumentu potwierdzającego ubezpieczenie zdrowotne na terenie Polski. Ponadto, zobowiązani byli do wskazania formy płatności za pobyt w internacie.

W latach szkolnych 2012/2013-2014/2015 wnioski o przyjęcie do internatu złożyło łącznie 39 cudzoziemców (jeden w roku szkolnym 2012/2013, 13 w 2013/2014 oraz 25 w 2014/2015), z czego do internatu przyjęto odpowiednio jednego²², czterech²³ oraz dwóch²⁴.

Pozostali wnioskujący o przyjęcie do internatu cudzoziemcy nie zostali przyjęci z powodu braku miejsc w internacie. Szczegółowych przyczyn nieprzyjęcia nie można było ustalić z uwagi na odebranie podań o przyjęcie z internatu przez klub sportowy.

(dowód: akta kontroli str. 14-35, 477-478, 480-481, 899/15-899/16)

10. W roku szkolnym 2012/2013 grupy wychowawcze liczyły średnio 29 wychowanków²⁵, w 2013/2014 – 28.

Liczebność grup wychowanków w poszczególnych latach szkolnych 2012/2013-2014/2015 nie przekraczała:

- 30 w grupie wychowawczej, do której wchodził wyłącznie uczniowie gimnazjów,
- 35 w pozostałych grupach wychowawczych, w których wychowankami byli uczniowie szkół średnich i gimnazjów.

(dowód: akta kontroli str. 103-111, 472-473)

Uwagi dotyczące
badanej działalności

1. Wykazywana w badanym okresie przez Dyrektora Zespołu Szkół w SIO liczba miejsc w internacie była niższa od rzeczywistej liczby korzystających z tych miejsc wychowanków. Przykładowo, wykazywana liczba miejsc w internacie w roku szkolnym 2013/2014 wynosiła 185 przy 200 korzystających uczniach i pięciu innych osobach²⁶. W roku szkolnym 2014/2015 wykazywana liczba miejsc wynosiła 200, a korzystających uczniów było 212 i trzy inne osoby²⁷.

Z wyjaśnień Dyrektora Zespołu Szkół wynikało, że liczba miejsc w internacie wykazywana w SIO stanowiła przyjęty przez kierownictwo Zespołu Szkół

²¹ Zarządzenie nr 24/2012 z dnia 28.11.2012 r. Dyrektora Zespołu Szkół Zawodowych nr 9 w Gdańsku w sprawie naboru (przyjęcia) do internatu ZSZ nr 9 uczniów szkół – cudzoziemców.

²² Urodzony w 1995 r.

²³ Urodzeni w 1995 r. (1), 1997 r. (1) oraz 1999 r. (2).

²⁴ Wszyscy urodzeni w 1999 r.

²⁵ Dla roku szkolnego 2012/2013 dane średnioroczne pochodzą ze SIO wg stanu na 31.03.2013 r., dla roku szkolnego 2013/2014 – wg stanu na 31.09.2014 r.

²⁶ Wg stanu na 30.09.2013 r.

²⁷ Wg stanu na 30.09.2014 r.

wskaźnik. Od 2014 r. wskaźnik ten przyjęto na poziomie 200 miejsc, określając go na podstawie liczby pokoi (ilość pokoi z łazienką x 2 osoby + ilość pokoi bez łazienki x 3 osoby).

W ocenie NIK, wykazywana w dokumentach liczba miejsc w internacie nie powinna być niższa od liczby korzystających z tych miejsc osób. Nawet stosując metodologię opisaną przez Dyrektora Zespołu Szkół, liczba miejsc dla wychowanków w internacie zamiast 200, powinna stanowić 203 (22 pokoje z łazienkami x 2 osoby + 53 pokoje bez łazienek x 3 osoby).

W świetle powyższego, NIK zauważa zasadność normatywnego uregulowania liczby miejsc w internacie.

(dowód: akta kontroli str. 103-111, 121-141, 441-445)

2. Zdaniem NIK, jakkolwiek ustawa o systemie oświaty²⁸ nie określa, jaką treść należy nadać statutowi zespołu szkół oraz jakie zagadnienia w nim uwzględnić oraz brak jest innej podstawy prawnej określającej ramowy statut zespołu szkół, przyporządkowanie internatu do danej jednostki organizacyjnej we wszystkich aktach dotyczących Zespołu Szkół powinno być zgodne ze stanem faktycznym.

Tymczasem, zgodnie ze Statutem Zespołu Szkół, internat funkcjonuje w ramach Zespołu Szkół, obok Zasadniczej Szkoły Zawodowej nr 9, Technikum nr 9, Technikum Uzupełniającego Dla Dorosłych nr 9, Szkoły Policealnej nr 9 oraz Szkoły Policealnej dla Dorosłych nr 9. W RSPO, internat przyporządkowany został do Technikum nr 9.

Dyrektor Zespołu Szkół wyjaśniła m.in., że internat funkcjonuje w ramach Zespołu Szkół, a przyporządkowanie go do Techniku nr 9 (na potrzeby SIO) było zgodne z instrukcją do SIO, w której wskazano, że jeżeli internat funkcjonował w zespole szkół, nie należało tego internatu wskazywać jako części składowej zespołu, lecz przypisać go do jednej ze szkół wchodzącej w skład tego zespołu.

(dowód: akta kontroli str. 441-441, 491-493)

Ocena częściowa

Dyrektor Zespołu Szkół zorganizowała działalność internatu w sposób zapewniający realizację celów statutowych. Zapewniła wykwalifikowaną kadrę wychowawców oraz optymalną liczebność grup wychowawczych. Określiła zasady przyjmowania uczniów do internatu. Podpisywała umowy przyjęcia ucznia do internatu, regulujące wzajemne prawa i obowiązki internatu i rodziców uczniów.

2. Działalność opiekuńczo-wychowawcza

Opis stanu faktycznego

1. W sprawozdaniach z pracy opiekuńczo-wychowawczej internatu oraz protokołach z posiedzeń Rady Pedagogicznej Zespołu Szkół w sprawie półrocznego lub rocznego podsumowania pracy szkoły z lat szkolnych 2012/2013-2014/2015 (I półrocze), przedstawiano informacje związane z funkcjonowaniem internatu w zakresie pracy opiekuńczo-wychowawczej, dotyczące m.in. potrzeby pomocy wychowankom z matematyki (w tym zakresie jeden z wychowawców internatu prowadził przygotowanie wychowanków do egzaminu z matematyki maturalnego i gimnazjalnego), indywidualnej pracy wychowawców z wychowankami w ramach zajęć przedmiotowych m.in. z języka polskiego, rosyjskiego, angielskiego, informatyki, chemii, cieszących się dużym

²⁸ Ustawa z dnia 7 września 1991 r. (Dz. U. Z 2004, Nr 256, poz. 1572 ze zm.)

zainteresowaniem wśród młodzieży zajęć prowadzonych przez wychowawców w sali komputerowej, siłowni i hali sportowej²⁹.

W badanym okresie, podczas posiedzeń Rady Pedagogicznej Zespołu Szkół w sprawie półrocznego lub rocznego podsumowania pracy szkoły, Kierownik internatu przedłożyła łącznie 6 wniosków dotyczących funkcjonowania internatu, m.in. w sprawie montażu kamer w środkowej części korytarza na piętrach I, II i III internatu, założenia telefonów w pokojach wychowawców na każdym piętrze, likwidacji jednego z pokoi na II piętrze i organizacji w jego miejsce sali TV dla wychowanków³⁰. Dyrektor Zespołu Szkół przyjęła trzy wnioski do realizacji, w odniesieniu do pozostałych wskazała przyczyny braku możliwości ich realizacji.

(dowód: akta kontroli str. 509-529)

2. W internacie prowadzona była następująca dokumentacja pracy opiekuńczo-wychowawczej z wychowankami:
 - dzienniki zajęć internatu,
 - plany pracy opiekuńczo-wychowawczej, na podstawie których opracowywane były kalendarze imprez na dany rok szkolny,
 - arkusze obserwacji wychowanka (przechowywane przez wychowawców w teczkach grup wychowawczych).

(dowód: akta kontroli str. 530-563)

3. W Statucie Zespołu Szkół i Regulaminie Internatu określono wymóg realizacji zadań przez internat we współpracy m.in. z rodzicami. Nie określono form tej współpracy. W internacie nie obowiązuje odrębna procedura, określająca zasady współpracy wychowawców z rodzicami wychowanka.

Na podstawie badania losowo wybranych dwóch dzienników zajęć internatu, dokumentacji przyjęcia do internatu oraz arkuszy obserwacji wychowanków z roku szkolnego 2013/2014 dziesięciu losowo wybranych wychowanków stwierdzono:

- informacje dotyczące kontaktów wychowawców z rodzicami wychowanków odnotowywano w dziennikach zajęć internatu, nie stwierdzono nieprawidłowości w dokumentowaniu i realizowaniu współpracy z rodzicami wychowanków,
- współpracę realizowano w formie kontaktu telefonicznego oraz osobistego z rodzicem wychowanka,
- zapisy w badanych dziennikach zajęć internatu obejmują łącznie ponad 150 wpisów dokumentujących współpracę z rodzicami wychowanków.

Z rodzicami kontaktowano się m.in. w sprawach nieporządku w pokoju dziecka, nieprzestrzegania Regulaminu Internatu (np.: niewłaściwe zachowanie, zakłócanie ciszy nocnej), powrotu wychowanka do internatu w późnych godzinach nocnych, potwierdzenia wyjazdu wychowanka do domu, stanu zdrowia, korzystania z prywatnych komputerów przez wychowanków.

(dowód: akta kontroli str. 16-35, 530-533, 613-674)

4. W Statucie Zespołu Szkół i Regulaminie Internatu określono wymóg realizacji zadań przez internat we współpracy m.in. ze szkołami oraz klubami sportowymi. Nie określono form tej współpracy. W internacie nie obowiązuje odrębna

²⁹ W sprawozdaniu z pracy opiekuńczo-wychowawczej internatu ZSZ nr 9 w Gdańsku za II semestr roku szkolnego 2013/2014.

³⁰ W sprawozdaniu z pracy opiekuńczo-wychowawczej internatu ZSZ nr 9 w Gdańsku za rok szkolny 2012/2013 oraz Protokole nr 71 z posiedzenia Rady Pedagogicznej z dnia 28.06.2013 r. w sprawie podsumowania pracy szkoły w drugim półroczu roku szkolnego 2012/2013.

procedura, określająca zasady współpracy wychowawców ze szkołą, do której uczęszcza wychowanek.

Na podstawie badania losowo wybranych dwóch dzienników zajęć internatu oraz arkuszy obserwacji wychowanków oraz dokumentacji przyjęcia do internatu z roku szkolnego 2013/2014 dziesięciu losowo wybranych wychowanków stwierdzono:

- informacje dotyczące kontaktów wychowawców ze szkołami (np.: z trenerami, psychologami), do których uczęszczają wychowankowie odnotowywano w dziennikach zajęć internatu (w dzienniku grupy gimnazjalnej), nie stwierdzono nieprawidłowości w dokumentowaniu współpracy ze szkołami,
- współpracę realizowano w formie kontaktu telefonicznego oraz osobistego z trenerem wychowanka, psychologiem szkolnym,
- zapisy w badanych dziennikach zajęć internatu obejmowały siedem wpisów dokumentujących współpracę ze szkołami oraz 18 dokumentujących współpracę z trenerami lub psychologami z klubów sportowych.

W podaniach o przyjęcie do internatu rodzice wszystkich wychowanków, których dokumentację poddano badaniu, wyrazili zgodę uzyskanie przez wychowawców internatu pełnych informacji ze szkoły o wynikach i postępach w nauce dziecka. Nie pobierano oświadczeń dotyczących wyrażenia zgody na kontrolę frekwencji wychowanków (Dyrektor Zespołu Szkół wyjaśniła, że należy to do rodzica).

W badanych dziennikach zajęć internatu zostały odnotowane semestralne wyniki w nauce wychowanków, średnie ocen oraz oceny z zachowania. Nie odnotowywano informacji dotyczących frekwencji, ale zamieszczano zapisy informujące o opuszczeniu zajęć szkolnych przez wychowanka.

Kierownik Internatu wyjaśniła, że w przypadku stwierdzenia niedostatecznych ocen przeprowadzane były rozmowy mobilizujące wychowanków do nauki, udzielano pomocy w nauce. W przypadkach wątpliwości wychowawcy co do uczęszczania przez wychowanka do szkoły, kontaktowano się ze szkołą i rodzicami. Takie zdarzenia podlegały wpisowi do dzienników zajęć internatu.

Kierownik Internatu wyjaśniła ponadto, że współpraca wychowawców internatu ze szkołami, do których uczęszczają wychowankowie przebiegała bez zastrzeżeń. W sprawozdaniach z pracy opiekuńczo-wychowawczej internatu z lat szkolnych 2012/2013-2014/2015 (I półrocze) wskazano, że współpraca wychowawcza z trenerami i nauczycielami była realizowana na bieżąco i właściwie.

W internacie zapewniono wychowankom warunki do nauki własnej w dwóch pokojach nauki własnej/ cichej nauki (opisane w rozdziale 3 niniejszego wystąpienia). Kierownik Internatu wyjaśniła, że dla grupy gimnazjalistów wyznaczono godziny nauki własnej – od 17.30 (dla I uczniów I klasy) oraz od 18.00 (dla uczniów II i III klasy). Wychowankowie mogą uczyć się również w pokojach mieszkalnych.

W poddanych badaniu dziennikach zajęć internatu odnotowano powtarzające się okresowo w I i II semestrze roku szkolnego 2013/2014 zajęcia z wychowankami obejmujące m.in. zajęcia na sali gimnastycznej, siłowni, basenie, zajęcia świetlicowe, grupowe zajęcia wychowawcze, zajęcia wyrównawcze z różnych przedmiotów, prowadzone przez wychowawców. W internacie organizowano dla wychowanków m.in. zajęcia wyrównawcze z matematyki i przedmiotów humanistycznych (pomoc w odrabianiu lekcji), języków obcych (angielski i rosyjski), chemii, przygotowanie do egzaminów zawodowych. Zajęcia prowadzili wychowawcy. Kierownik internatu wyjaśniła, że w internacie organizowane były

również w ramach pomocy doraźnej wychowankom zajęcia prowadzone przez nauczycieli szkół, do których uczęszczali wychowankowie (np. w roku szkolnym 2014/2015 przeprowadzono lekcje wiedzy o społeczeństwie, matematyki).

(dowód: akta kontroli str. 16-35, 513-529, 530-533, 613-674, 684-688)

5. W latach szkolnych 2012/2013-2014/2015 w Zespole Szkół zapewniono dostępność pielęgniarki (dwa dni w tygodniu w godz. 7.45-15.15, w roku szkolnym 2013/2014 dodatkowo w jeden dzień w godz. 7.45-11.00).

Dyrektor Zespołu Szkół wyjaśniła, że zakres pomocy udzielanej przez pielęgniarkę obejmował pomoc w doraźnych sytuacjach nieznacznych urazów, złego samopoczucia uczniów, bólu itp., w razie potrzeby – opiekę nad uczniem do czasu przyjazdu pogotowia ratunkowego.

W internacie wyłączono z kwaterowania wychowanków (na stałe) trzy pokoje na parterze, przeznaczone na potrzeby m.in. izolacji osób chorych. W badanym okresie pomieszczenia te nie były wykorzystywane jako izolatki.

W 2012 r. zorganizowano trzy szkolenia w zakresie udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej, w których uczestniczyło 15 wychowawców internatu. Jeden z wychowawców internatu posiadał przygotowanie do prowadzenia zajęć edukacyjnych w zakresie udzielania pierwszej pomocy. W roku szkolnym 2014/2015 przeprowadzono siedem spotkań edukacyjnych w zakresie udzielania pierwszej pomocy, w których uczestniczyło łącznie 49 wychowanków z każdej grupy wiekowej.

W internacie ustalono zasady postępowania z chorymi wychowankami oraz w sytuacjach zagrożenia życia i zdrowia. Ustalony tryb postępowania obejmował w szczególności: pozyskanie informacji o chorym dziecku, w tym wywiad z dzieckiem, powiadomienie rodzica o chorobie i ustalenie dalszego toku postępowania (w razie braku kontaktu z rodzicem – podjęcie działań dla dobra dziecka), w razie konieczności zarejestrowanie dziecka do lekarza oraz wyjście do przychodni. W sytuacji zagrożenia zdrowia i życia, wezwanie pogotowia ratunkowego, poinformowanie rodzica i kierownika internatu, wyjazd z dzieckiem do szpitala. W przypadku pełnienia dyżuru przez jednego wychowawcę, w razie konieczności wyjazdu z wychowankiem do szpitala, do czasu przyjazdu kierownika internatu opiekę nad młodzieżą sprawował upoważniony portier. Opracowano również instrukcję pierwszej pomocy obejmującą zasady udzielania pierwszej pomocy w przypadkach nagłych (wypadki) oraz pierwszej pomocy przedmedycznej. W roku szkolnym 2014/2015 prowadzono rejestr wychowanków, którym udzielono pomocy lekarskiej oraz rejestr wychowanków, którym udzielono pomocy szpitalnej.

W latach szkolnych 2012/2013-2014/2015 (do dnia 16.06.2015 r.) pięciokrotnie zgłaszano do pogotowia ratunkowego prośby o interwencje do nagłych zdarzeń i zachorowań wychowanków internatu, z czego raz w nocy (do 17-letniego wychowanka z uwagi na problemy z oddychaniem, złym samopoczuciem, problemami skórnymi) i trzy razy w porze dziennej (do trzech 17-letnich wychowanków, z uwagi na silne bóle zamostkowe, brzucha oraz w klatce piersiowej) oraz raz wieczorem (do 15-letniego wychowanka, ze względu na złe samopoczucie i stan bliski omdleniu). W jednym przypadku pogotowie ratunkowe odmówiło przyjazdu, w trzech przypadkach przewieziono wychowanków do szpitala, w jednym udzielono pomocy doraźnej.

W badaniu losowo wybranych dwóch przypadków zachorowań i nagłych zdarzeń w porze dziennej, w tym jednego w którym miała miejsce interwencja pogotowia ratunkowego, nie stwierdzono, by postępowanie wychowawców było niezgodne

z przyjętymi w internacie zasadami. Nie stwierdzono, by w związku z koniecznością odwiezienia wychowanka do szpitala wystąpiły problemy w zapewnieniu opieki nad wychowankami.

(dowód: akta kontroli str. 77-82, 123-137, 508, 564, 568-570, 591-604, 866-869)

6. W Statucie Zespołu Szkół oraz Regulaminie Internatu nie uzależniono możliwości przyjęcia ucznia do internatu od jego stanu zdrowia.

Informacje dotyczące stanu zdrowia dziecka, uczuleń, przyjmowanych leków itp. rodzice ucznia mogli podać w formularzu podania o przyjęcie do internatu. Dyrektor Zespołu Szkół i Kierownik Internatu wyjaśnili, że z uwagi na brak stosownych podstaw prawnych, nie wymagano przedłożenia przez rodziców zaświadczeń lekarskich o stanie zdrowia ucznia.

W ustalonych zasadach postępowania z chorymi wychowankami oraz w sytuacjach zagrożenia życia i zdrowia przewidziano, że wychowanek przyjmuje leki samodzielnie. Za zgodą rodziców lub wg wskazań lekarza, wychowawcy mogli podawać leki dzieciom.

Internat posiadał publikację na temat postępowania z dzieckiem przewlekle chorym pt. One są wśród nas. W 2012 r. zorganizowano szkolenie członków Rady Pedagogicznej Zespołu Szkół funkcjonowaniu w szkole uczniów z wysoko funkcjonującym autyzmem i zespołem Aspergera oraz innych przewlekle chorych.

W badanym okresie do internatu zostało przyjętych łącznie 15 wychowanków z przewlekłymi chorobami (alergią), w tym pięciu w roku szkolnym 2013/2014, a 10 – w 2014/2015. Dwóch wychowanków przyjmowało leki codziennie.

Badaniu poddano dwa przypadki wychowanków z alergią, przyjmujących leki codziennie. Kierownik Internatu wyjaśniła, że wychowankowie sami przyjmowali przypisane im leki, co było zgodne z przyjętymi w internacie zasadami postępowania w tym zakresie.

W latach 2012/2013-2014/2015 rodzice wychowanków nie zgłaszali, by dziecko wymagało stosowania diety bezglutenowej.

(dowód: akta kontroli str. 14-35, 570, 574-580, 605-607, 878-880, 897-899/1)

7. Zarówno w Statucie Zespołu Szkół, jak i Regulaminie Internatu określono warunki pobytu w internacie, zapewniające wychowankom bezpieczeństwo oraz zaspokojenie potrzeb, a także ochronę przed przemocą i uzależnieniami oraz innymi przejawami patologii społecznej (m.in. w bezwzględnych zakazach dotyczących zachowania wychowanków, przewinieniach polegających na szczególnie rażącym naruszeniu zasad współżycia społecznego, mogących skutkować wydaleniem z internatu). Przewinienia polegające m.in. na stosowaniu przemocy fizycznej i psychicznej, kradzieży na szkodę innej osoby, przebywaniu na terenie Zespołu Szkół w stanie wskazującym na spożycie alkoholu lub narkotyków, spożywanie alkoholu, wnoszenie, posiadanie lub rozprowadzanie środków odurzających lub alkoholu, mogły być powodem do natychmiastowego wydalenia wychowanka z internatu.

W latach szkolnych 2012/2013-2014/2015 nie było przypadków wydalenia wychowanka z internatu.

W internacie ustalono m.in. procedury postępowania wychowawców w sytuacjach:

- zagrożenia młodzieży demoralizacją, w tym w zakresie postępowania wobec wychowanka będącego pod wpływem alkoholu, narkotyków lub innych środków odurzających,

- samowolnego opuszczenia internatu przez wychowanka,
- zgłoszenia kradzieży przez wychowanka,
- odwiedzin wychowankach przez rodzinę lub osoby zaprzyjaźnione oraz wyjść wychowanków poza teren internatu.

Zgodnie z przyjętą procedurą, odwiedziny wychowanka mogły odbywać się w tygodniu w godzinach nie naruszających porządku dnia, wyłącznie po uzyskaniu zgody wychowawcy. Wychowanek zobowiązany był uzyskać zgodę wychowawcy również na wejście gościa do pokoju. Osoba odwiedzająca zobowiązana była do wylegitymowania się i wpisywana była do rejestru osób odwiedzających wychowanków. Wychowawca mógł odmówić wyrażenia zgody na odwiedziny wychowanka przez osoby, których postawa lub zachowanie mogły negatywnie wpływać na wychowanków (osoby będące pod wpływem alkoholu lub środków odurzających miały zakaz przebywania na terenie internatu). Wyjście wychowanka poza teren internatu było odnotowywane w zeszycie wyjść w pokoju wychowawców. Wychowawca przyjmował od wychowanka zgłoszenie powrotu do internatu.

W internacie prowadzono rejestr osób odwiedzających wychowanków oraz zeszyty wyjść wychowanków poza teren internatu.

W latach szkolnych 2012/2013-2014/2015 w internacie miały miejsce cztery interwencje Policji, z czego:

- jedna w roku szkolnym 2012/2013 – w porze dziennej, dotycząca trzech 17-letnich wychowanków zatrzymanych na próbie kradzieży,
- jedna w roku szkolnym 2013/2014 – w nocy, dotycząca szarpaniny między wychowankami (oba 18-letni),
- dwie w roku szkolnym 2014/2015 – obie w ciągu dnia, pierwsza dotyczyła zgłoszenia przez Dyrektora Zespołu Szkół, że wychowanek (17-letni) został zaczepiony w okolicach internatu przez dwóch mężczyzn oferujących mu środki odurzające, druga dotyczyła wychowanka (16-latek) zatrzymanego na kradzieży.

Nie stwierdzono, by w związku z interwencjami Policji oraz podjętymi działaniami wystąpiły problemy w zapewnieniu opieki nad wychowankami.

W badaniu dwóch losowo wybranych zdarzeń zaistniałych w porze dziennej, polegających na naruszeniu przez wychowanków przepisów porządkowych oraz związanych z zagrożeniem bezpieczeństwa wychowanków, nie stwierdzono nieprawidłowości w postępowaniu wychowawców.

W latach szkolnych 2012/2013-2014/2015 miało miejsce łącznie 11 przypadków zniszczenia sprzętu i wyposażenia internatu przez wychowanków (po cztery w latach szkolnych 2012/2013 i 2014/2015 oraz trzy w roku szkolnym 2013/2014). Rodzice wychowanków ponosili koszty naprawy zniszczonego mienia w 10 przypadkach.

Wychowankowie mogli korzystać z sali komputerowej, w której zapewniony był dostęp do Internetu. Komputery posiadały oprogramowanie antywirusowe oraz zabezpieczające wychowanków przed dostępem do treści, które mogły stanowić zagrożenie dla ich prawidłowego rozwoju.

W Zespole Szkół opracowano program wychowawczy oraz szkolny program profilaktyki. W każdym roku szkolnym określano szczegółowe działania profilaktyczne w internacie. Ich analiza i ewaluacja przebiegały w oparciu o analizę sprawozdań z pracy opiekuńczo-wychowawczej w I i II półroczu

każdego roku szkolnego oraz badania prowadzone w ramach nadzoru pedagogicznego, w tym badania ankietowe.

Dyrektor Zespołu Szkół wyjaśniła, że jednym z wniosków ewaluacji dokonywanej w roku szkolnym 2012/2013 było niedostateczne wyeksponowanie działań profilaktycznych w internacie (z uwagi na jego specyfikę). W związku z tym, w odniesieniu do internatu zaczęto opracowywać „Szczegółowe działania profilaktyczne w internacie ZSZ Nr 9 w Gdańsku” na dany rok szkolny.

(dowód: akta kontroli str. 14-83, 123-149, 591, 692-768, 872-873)

8. Dyżur nocny w internacie obejmował godziny 22.00-06.00 dnia następnego. W latach szkolnych 2012/2013 i 2013/2014 opiekę nocną nad wychowankami sprawowało dwóch wychowawców, w roku 2014/2015 – dwóch wychowawców podczas dyżurów nocnych od niedzieli do piątku oraz jeden wychowawca podczas dyżurów nocnych z piątku na sobotę i z soboty na niedzielę. Szacunkowo, wychowawcy sprawowali opiekę nocną nad 180 wychowankami w tygodniu oraz nad około 40-60 wychowankami w weekendy. Ponadto, w internacie pełnili dyżury całodobowo portierzy (jeden portier na dyżurze dziennym, jeden – nocnym).

W wyniku badania losowo wybranych dwóch przypadków nagłych zdarzeń i zachorowań, mających miejsce w porze nocnej, stwierdzono, że postępowanie wychowawców było zgodne z procedurami i obejmowało m.in.:

- w pierwszym przypadku (wysoka gorączka, kaszel oskrzelowy u wychowanka późnym wieczorem), działania polegające m.in. na sprawdzeniu stanu wychowanka, kontakcie z rodzicem i uzgodnieniu dalszego trybu postępowania, stałym nadzorze nad stanem wychowanka, a po jego pogorszeniu się przewiezieniu wychowanka do lekarza przez wychowawcę (który został zastąpiony przez drugiego wychowawcę pełniącego dyżur w internacie). Po konsultacji lekarskiej wychowawca ponownie kontaktował się z rodzicem w sprawie diagnozy oraz zabrania wychowanka do domu. Rodzic odebrał wychowanka następnego dnia rano;
- w drugim przypadku (silny ból w mostku, trudności z oddychaniem) działania wychowawcy obejmowały sprawdzenie stanu wychowanki oraz wezwanie pogotowia ratunkowego, następnie wyjazd wychowawcy z wychowanką do szpitala karetką pogotowia (wychowawca został zastąpiony przez drugiego wychowawcę pełniącego dyżur nocny) oraz kontakt z rodzicem wychowanki w związku z jej zatrzymaniem na noc w szpitalu.

W wyniku badania zdarzenia, polegającego na szarpaninie dwóch wychowanków, mającego miejsce w porze nocnej, stwierdzono, że postępowanie wychowawców było zgodne z procedurami i obejmowało m.in. rozpoznanie sytuacji przez wychowawcę, ocenę stanu poszkodowanego wychowanka, poinformowanie drugiego dyżurującego wychowawcy o konieczności przewiezienia poszkodowanego wychowanka do szpitala w celu udzielenia mu pomocy, wyjazd wychowawcy z wychowankiem do szpitala, poinformowanie rodziców wychowanków oraz kierownika internatu o zdarzeniu oraz ukaranie wychowanka, który uderzył kolegę pisemną naganą Dyrektora Zespołu Szkół. O wymierzonej karze poinformowani zostali rodzice wychowanka, szkoła, do której uczęszczał oraz klubu sportowego.

Dyrektor Zespołu Szkół i Kierownik Internatu wyjaśnili, że najczęstszymi problemami związanymi z zapewnieniem opieki w porze nocnej były m.in. naruszenia przez wychowanków ciszy nocnej.

(dowód: akta kontroli str. 598-599, 684-688, 706-715, 769-794, 804-814, 866-869)

9. Dyrektor Zespołu Szkół i Kierownik Internatu wyjaśnili, że z uwagi na brak stosownych podstaw prawnych, w procedurze przejść do internatu nie wymagano przedłożenia przez rodziców kopii orzeczeń o potrzebie kształcenia specjalnego. Rodzice ucznia mogli wskazać takie informacje w formularzu podania o przyjęcie do internatu.

Kierownik Internatu wyjaśniła ponadto, że w planie opiekuńczo-wychowawczym, będącym podstawą realizacji zadań opiekuńczo-wychowawczych w internacie, przewidziano rozpoznanie sytuacji dziecka (na podstawie danych uzyskanych od rodziców i rozmów z wychowankiem) w celu jego adaptacji w internacie oraz opracowania planu pracy z nim (w szczególności w zakresie specyficznych potrzeb dotyczących nauki). W zależności od potrzeb wychowanków, zakres pomocy im udzielanej mógł obejmować pomoc w odrabianiu lekcji, w nauce określonych przedmiotów.

W latach szkolnych 2012/2013-2014/2015 do internatu nie przyjęto wychowanków posiadających orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego.

(dowód: akta kontroli str. 480-481, 881, 897-899/1, 899/13-899/14)

10. W podaniach o przyjęcie do internatu rodzice wychowanków składali oświadczenie o samodzielnym przyjeździe/wyjeździe dziecka do/z internatu (zawarte w podpisywanym Regulaminie Internatu). Nie wymagano wskazywania godzin przyjazdów/ wyjazdów wychowanków. W Statucie Zespołu Szkół oraz Regulaminie Internatu zapisano, że internat funkcjonuje siedem dni w tygodniu, z wyjątkiem przerw świątecznych oraz ferii. Mieszkańcy internatu objęci są pełnym wyżywieniem przez siedem dni w tygodniu. W grafikach pracy wychowawców na rok szkolny 2014/2015 przewidziano dyżury jednego wychowawcy w godzinach przedpołudniowych i dwóch w godzinach popołudniowych w piątki, dwóch wychowawców w soboty, jednego wychowawcy w godzinach przedpołudniowych oraz czterech w godzinach popołudniowych w niedzielę. Nocne dyżury z piątku na sobotę i z soboty na niedzielę pełnił jeden wychowawca, z niedzieli na poniedziałek –dwóch wychowawców.

Dyrektor Zespołu Szkół wyjaśniła, że poza okresami obowiązkowych ferii oraz przerwami świątecznymi, w latach 2012/2013-2014/2015 nie zdarzyły się przypadki, by w internacie nie było żadnego wychowanka. Kierownik Internatu wyjaśniła ponadto, że wychowankowie nie byli zobligowani do opuszczania internatu w weekendy. Wychowawcy pytali wychowanków o zamiar pozostania w internacie na weekend, co było odnotowywane w liście obecności wychowanków.

Wychowankowie nie byli zobowiązani do opuszczania pokoi ze względu na zakwaterowanie w nich w soboty i niedziele osób innych niż wychowankowie.

(dowód: akta kontroli str. 14-35, 121-122, 468-470, 482-485, 770-772, 804-805, 866-869, 897-899/1)

11. W celu realizacji zadań opiekuńczo-wychowawczych, w internacie działał „zespół wychowawców internatu”, w skład którego, zgodnie z §10 pkt 18 Statutu Zespołu Szkół, wchodził wszyscy pracownicy pedagogiczni internatu. Zespół miał prawo dokonywania analizy działalności opiekuńczo-wychowawczej oraz formułowania wniosków zmierzających do stałego podnoszenia jej poziomu. Podstawowym zadaniem zespołu wychowawców było dążenie do pełnego usamodzielnienia wychowanków i przygotowanie ich do dorosłego życia z uwzględnieniem godności osobistej, autonomii poczucia własnej wartości i twórczej aktywności. Podstawową formą organizacyjną sprawowania opieki w internacie była grupa wychowawcza.

Podczas spotkań zespołu wychowawców internatu omawiano:

- sprawy organizacyjne (m.in. w zakresie przydziału grup wychowawczych wychowawcom na piętrach, przydziału obszarów nadzoru pedagogicznego poszczególnym wychowawcom),
- kwestie wychowawcze dotyczące wychowanków (np.: związane z przyjęciem nowych wychowanków z określonymi problemami – ze wskazaniem zaleceń w zakresie pracy opiekuńczo-wychowawczej z nimi³¹),
- sprawy bieżące dotyczące np. potrzeby doposażenia internatu w określony sprzęt.

Prace zespołu wychowawców internatu dokumentowane były w protokołach.

Wychowawcy prowadzili dzienniki zajęć internatu dla poszczególnych grup wychowawczych. Badanie dwóch losowo wybranych dzienników zajęć internatu wykazało, że w dziennikach odnotowywano m.in.:

- dane wychowanków grupy wychowawczej (m.in. imię i nazwisko, klasę i szkołę, semestralne wyniki nauczania)
- semestralne rozkłady zajęć, plany zajęć pozalekcyjnych oraz plany pracy,
- tygodniowe założenia wychowawcze i informacje dotyczące ich realizacji,
- informacje dotyczące kontaktów z rodzicami i nauczycielami wychowanków.

Kierownik internatu wyjaśniła, że frekwencja wychowanków podczas zajęć odnotowywana była w przypadku zajęć grupowych (np. spotkań, zebrań) na listach obecności tygodniowej oraz w przypadku zajęć realizowanych w ramach godziny dodatkowej, o której mowa w art. 42 ustawy Karta Nauczyciela³², w dziennikach godziny dodatkowej. Frekwencja wychowanków podczas pozostałych zajęć nie była odnotowywana.

W orzeczeniach organizacyjnych Zespołu Szkół i grafikach pracy wychowawców internatu tygodniowy wymiar zajęć opiekuńczo-wychowawczych z grupami wychowawczymi obejmował 70 godzin zegarowych w grupie gimnazjalistów oraz 49 godzin zegarowych w pozostałych grupach wychowawczych.

Wychowawcy badali opinie wychowanków na temat występowania w internacie zjawiska przemocy oraz innych zjawisk patologicznych za pomocą anonimowych ankiet. Badania dotyczyły m.in.:

- w roku 2014/2015 – zjawiska cyberprzemocy (4% badanych wskazało, że doświadczyło zjawiska cyberprzemocy, najczęściej w postaci wulgaryzmów i umieszczania nieprawdziwych informacji), bezpieczeństwa w internecie (w badaniu wzięło udział 30 wychowanek i 23 wychowanków internatu; zdecydowana większość wskazała, że czuje się bezpiecznie w internecie), bezpieczeństwa w Internecie (badaniem objęto 20 wychowanków; z ankiety wynikało, że młodzież na świadomość zagrożeń, jakie niosą za sobą kontakty w sieci internetowej, jednak należałoby ją uczulać na kwestię podawania informacji osobistych przez Internet),
- w roku 2013/2014 – bezpieczeństwa w internecie (badanych 60 wychowanków; młodzież wskazała m.in., że w ciągu dnia czuje się bezpiecznie w internecie, większość również w nocy; wychowankowie znali większość zasad i norm postępowania w internecie, mieli świadomość np. prawa zgłoszenia się do opiekunów po pomoc),
- w roku 2012/2013 – zjawiska subkultur młodzieżowych (badaniem objęto 15 wychowanków; większość badanych wykazała się znajomością subkultur).

³¹ Np. w protokole z 30.08.2012 r.

³² Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela, (Dz. U. z 2014, poz. 191 ze zm.).

(dowód: akta kontroli str. 14-27, 104, 106, 111, 606-607, 614-674, 684-691, 770-803, 837-865, 921-960)

12. W latach 2012/2013-2014/2015 w ramach działań podejmowanych w zakresie zapewnienia wychowankom uczestnictwa w sporcie, turystyce i kulturze realizowano m.in. turniej tenisa stołowego, zawody w wyciskaniu sztangi leżąc, wyjście do sopockiego schroniska dla zwierząt, wyjście do miejskiego ogrodu zoologicznego w Gdańsku, spacer po Gdańsku i grę w kręgle, wyjście na koncert muzyki folklorystycznej.

(dowód: akta kontroli str. 901-920)

13. W latach szkolnych 2012/2013-2014/2015 w internacie wizytatorzy kuratorium oświaty nie przeprowadzali kontroli i ewaluacji zewnętrznej.

Dyrektor Zespołu Szkół i Kierownik Internatu sprawowały nadzór pedagogiczny na podstawie planów nadzoru pedagogicznego na dany rok szkolny. Zakres przedmiotowy nadzoru obejmował m.in. sposób realizacji koncepcji pracy ukierunkowanej na rozwój wychowanków, respektowanie norm społecznych, prawidłowość prowadzenia dokumentacji przebiegu nauczania, kontrolę punktualności i rzetelności pełnienia przez wychowawców dyżurów, obserwację zajęć i imprez kulturalno-oświatowych. Stosowano różnorodne formy nadzoru, m.in. hospitacje, analizę scenariuszy i protokołów z posiedzeń zespołu, ankiety wśród wychowawców i wychowanków, analizę dokumentacji pracy internatu, których częstotliwość była dostosowana do formy nadzoru (w określonym terminie, na bieżąco, przez cały rok szkolny lub np. wg harmonogramu imprez).

(dowód: akta kontroli str. 961-1013)

Ustalone
nieprawidłowości

Ocena cząstkowa

W działalności kontrolowanej jednostki w zakresie działalności opiekuńczo-wychowawczej nie stwierdzono nieprawidłowości.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w zakresie działalności opiekuńczo-wychowawczej.

Opis stanu
faktycznego

3. Zapewnienie bezpieczeństwa i higieny

1. Dyrektor Zespołu Szkół, jako organ reprezentujący szkołę, nie sprawował trwałego zarządu nad zabudowaną nieruchomością, natomiast zarządzała Zespołem Szkół.

Budynek internatu wybudowany został w 1976 r. W objętych badaniem latach 2012-2015, Dyrektor Zespołu Szkół wykonywała obowiązki przewidziane w art. 62 ust. 1 pkt 1 i 2, art. 63 ust. 1 i art. 64 ust. 1 ustawy Prawo budowlane, obejmujące w szczególności:

- 1) poddawanie budynku internatu kontrolom okresowym – corocznym, polegającym na sprawdzeniu stanu technicznego:
 - a. elementów budynku, narażonych na szkodliwe wpływy atmosferyczne i niszczące działania czynników występujących podczas jego użytkowania, a także instalacji i urządzeń służących ochronie środowiska – przeglądy roczne 2012, 2013 i 2014,
 - b. instalacji gazowej – kontrole przeprowadzone w 2012 r., 2014 r. i 2015 r. oraz przewodów kominowych – kontrole przeprowadzone w 2012 r., 2013 r., 2014 r. i 2015 r.;
- 2) poddawanie budynku internatu kontrolom okresowym – pięcioletnim, polegającym na sprawdzeniu stanu technicznego i przydatności do użytkowania obiektu budowlanego, estetyki obiektu budowlanego oraz jego otoczenia (w 2011 r.), a także badaniu instalacji elektrycznej (w 2015 r.) i piorunochronnej w zakresie stanu sprawności połączeń, osprzętu,

zabezpieczeń i środków ochrony od porażeń, oporności izolacji przewodów oraz uziemień instalacji i aparatów (w 2015 r.);

- 3) przechowywanie m.in. dokumentacji projektowej budynku internatu, opracowań projektowych i dokumentacji instalacji elektrycznej, sanitarnej, sieci ciepłowniczej, gazowej, plan sygnalizacji pożarowo-alarmowej oraz protokołów robót awaryjnych i remontowych wykonywanych w internacie;
- 4) prowadzenie książki obiektu budowlanego.

(dowód: akta kontroli str. 1014-1025, 1113-1277, 1289-1293, 1316-1318)

W efekcie okresowych kontroli stanu technicznego budynku internatu, w planach remontów na lata 2012-2015 uwzględniano stwierdzone podczas tych kontroli uszkodzenia i braki. Przykładowo:

- w efekcie okresowej kontroli stanu technicznego budynku – przegląd roczny 2012, stwierdzono widoczne ślady pleśni w toaletach i prysznicach w internacie – w planie remontów na rok 2012 uwzględniono odgrzybianie (prace własne – konserwator);
- okresowa kontrola stanu technicznego budynku – przegląd roczny 2014, wykazała m.in. zły stan pokrycia dachowego i kominów – Dyrektor Zespołu Szkół wystąpiła do Dyrekcji Rozbudowy Miasta Gdańska z wnioskiem o przeprowadzenie remontu dachu internatu części mieszkalnej wraz z kominami. Ponadto, wymianę pokrycia dachów i kominów przewidziano w planie remontów na rok 2015;
- w wyniku okresowej kontroli instalacji piorunochronnej (2015) stwierdzono niesprawność tej instalacji, w zw. z czym Dyrektor Zespołu Szkół wystąpiła Dyrekcji Rozbudowy Miasta Gdańska z wnioskiem o niezwłoczne wykonanie prac mających na celu usprawnienie uziemienia – naprawę instalacji ogromowej ujęto w planie remontów na rok 2015.

Podczas kontroli stanu technicznego obiektu internatu nie stwierdzano uszkodzeń lub braków, stanowiących zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi, mienia lub środowiska. W marcu i kwietniu 2013 r. miały miejsce zdarzenia polegające na oderwaniu się sufitowych płyt podwieszanych w natryskach używanych przez mieszkańców internatu. Dyrektor Zespołu Szkół wystąpiła w tej sprawie o pilną interwencję do Dyrekcji Rozbudowy Miasta Gdańska. Awarie zostały usunięte w kwietniu i maju 2013 r.

Dyrektor Zespołu Szkół wyjaśniła, że w wydatkach Zespołu Szkół zabezpieczane były środki finansowe na bieżące naprawy i konserwacje sprzętów oraz niektóre prace remontowe (dotyczące m.in. uzupełnienia wymiany stolarki okiennej czy położenia płytek przed wejściami do internatu). W przypadku remontów, które wymagały wysokich nakładów finansowych, a także specjalistycznego zakresu robót oraz nadzoru, Dyrektor Zespołu Szkół kierowała stosowne wnioski o ich wykonanie do Dyrekcji Rozbudowy Miasta Gdańska.

(dowód: akta kontroli str. 1278-1310)

2. W badanych latach 2012-2015 (wg stanu na 31.03.2015 r.), w internacie Zespołu Szkół przeprowadzono łącznie siedem kontroli sanitarnych (cztery kompleksowe i trzy tematyczne³³). Internat spełniał warunki sanitarne. Nieprawidłowości stwierdzono podczas jednej kontroli (kontrola kompleksowa w 2012 r.; ocena ogólna – zgodny). Polegały m.in. na niewłaściwym stanie czystości ścian w kuchni, ubytkach farby na drzwiach w całym bloku żywienia, stosowaniu skorodowanych koszy w zmywarkach do naczyń oraz stawianiu koszy

³³ Wyłączając kontrole letniego wypoczynku.

z pieczywem bezpośrednio na podłodze. Ich usunięcie potwierdzone zostało podczas kolejnej kontroli sanitarnej.

(dowód: akta kontroli str. 1014-1021, 1135-1139, 1149-1152)

W zakresie ochrony przeciwpożarowej w internacie przeprowadzano corocznie:

- 1) przeglądy gaśnic proszkowych i śniegowych,
- 2) okresowe pomiary wydajności i ciśnienia hydrantów wewnętrznych,
- 3) przeglądy warunków BHP i ochrony przeciwpożarowej,
- 4) praktyczne sprawdzenie organizacji oraz warunków ewakuacji.

W latach 2012-2015 Państwowa Straż Pożarna nie przeprowadzała kontroli ochrony przeciwpożarowej w internacie.

(dowód: akta kontroli str. 1014-1017, 1135-1139)

3. W dniach 29 kwietnia i 5 maja 2015 r. kontrolerzy NIK, w obecności Dyrektora Zespołu Szkół i Kierownika Internatu, dokonali oględzin obiektów i wyposażenia internatu Zespołu Szkół. W wyniku oględzin ustalono m.in., że:

- teren wokół internatu był ogrodzony (ogrodzenie z siatki metalowej, elementy ogrodzenia skorodowane, miejscami uszkodzone), oświetlony, nawierzchnia dróg, przejść oraz przyległego boiska szkolnego była równa (asfaltowa), miejscami spękana;
- stan budynku był zadowalający: tynki i powłoki malarskie zewnętrzne miejscowo wymagające odnowienia; drobne miejscowe uszkodzenia elewacji, widoczne ślady po miejscowych naprawach, stolarka okienna PCV w dobrym stanie;
- otoczenie budynku było zadbane i uprzątnięte,
- budynek posiadał cztery wejścia:
 - wejście/ wyjście główne zabezpieczone podwójnymi przeszklonymi drzwiami oddzielonymi hołem wejściowym; drzwi wejściowe zamykane na klucz; naprzeciwko wejścia głównego do budynku zlokalizowana była portiernia,
 - wejście/wyjście ewakuacyjne – zabezpieczone drzwiami drewnianymi oraz wewnątrz budynku roletą antywłamaniową; zamykane na klucz; klucz umieszczony w specjalnej kasecie przy drzwiach,
 - wejście/ wyjście dodatkowe – zabezpieczone przeszklonymi drzwiami (typu „balkonowe”) zamykanymi na klucz,
 - wejście od strony pomieszczeń kuchennych – niedostępne dla wychowanków;
- wejście główne do internatu przystosowane było do potrzeb osób niepełnosprawnych (w latach 2012-2015 z internatu nie korzystali niepełnosprawni uczniowie);
- wszystkie wejścia/ wyjścia do/z internatu objęte były zasięgiem kamer wewnętrznych i zewnętrznych monitoringu budynku – trwałość zapisu rejestratora – 17 dni;
- monitoring zewnętrzny składał się z czterech kamer zewnętrznych umieszczonych nad drzwiami wejściowymi oraz na ścianach budynku, obejmujących zasięgiem widok wzdłuż całej ściany budynku; jedna kamera zewnętrzna zamontowana była na budynku stołówki i kuchni, zasięgiem obejmowała widok na drzwi dodatkowe; odczyt kamer zewnętrznych był w pomieszczeniu kierownika internatu oraz w portierni;
- monitoring wewnętrzny obejmował:
 - po dwie kamery na każdym z korytarzy I, II i III prowadzących do pokoi mieszkalnych internatu; umieszczonych na dwóch przeciwległych końcach korytarza; zasięgiem obejmujących cały korytarz,

- trzy kamery w korytarzu na parterze budynku (dwie zasięgiem obejmowały cały korytarz części mieszkalnej parteru (w tym wyjście ewakuacyjne) oraz jedna obejmowała zasięgiem wejście główne do budynku,
- jedna kamera w sali komputerowej,
- dwie kamery w jadalni oraz dwie w korytarzu części kuchennej internatu obejmujące zasięgiem wejścia do magazynów żywności oraz pomieszczenia odbioru dostaw; odczyt kamer wewnętrznych w pomieszczeniu kierownika internatu (w przypadku kamer zamontowanych w pomieszczeniach kuchennych odczyt kamer znajdował się również w pomieszczeniu magazynowym);
- w portierni internatu prowadzony był rejestr wejść osób odwiedzających mieszkańców internatu, wychowawcy prowadzili zeszyty wyjść wychowanków poza teren internatu;
- internat dysponował 75 pokojami mieszkalnymi dla wychowanków (o metrażu od 20,44 m² do 22,035 m² – powierzchnia pokoju na jednego wychowanka od 7,345 m² do 8,72 m²), w tym 13 na parterze, 20 na I piętrze, 21 na II piętrze oraz 21 na III piętrze, w tym:
 - siedmioma pokojami 4-osobowymi (5 na I piętrze oraz 2 na II piętrze),
 - 49 pokojami 3-osobowymi (4 na parterze, 15 na I piętrze, 12 na II oraz 18 na III piętrze),
 - 19 pokojami 2-osobowymi (9 na parterze, 7 na II piętrze oraz 3 na III piętrze);
- internat dysponował 213 łózkami, w tym 38 w pokojach 2-osobowych, 147 w pokojach 3-osobowych, 28 w pokojach 4-osobowych;
- standardowe wyposażenie pokoju wychowanków obejmowało: łóżka, biurka do nauki, szafy ubraniowe, szafki lub półki na osobiste rzeczy wychowanków, półki na obuwie oraz wieszaki ubraniowe, sprzęt do utrzymania czystości w pokoju obejmujący: miotłę, szufelkę, kosz na śmieci;
- wyposażenie pokoi znajdujących się na parterze, II i III piętrze było w dobrym stanie, nosiło ślady normalnego zużycia; wyposażenie pokoi na I piętrze było mocno zniszczone (nie obejmowało półek na obuwie oraz wieszaków ubraniowych);
- internat funkcjonalnie podzielony był na trzy części:
 - zamieszkiwaną przez wychowanków internatu, w której w trakcie roku szkolnego nie kwaterowano innych osób niż wychowankowie internatu,
 - wydzielone, niezamieszkiwane na stałe dwa pokoje z prysznicem – trzy miejsca noclegowe (pozostające w innej części budynku niż pokoje wychowanków), przeznaczone na potrzeby izolacji chorych wychowanków oraz odwiedzających wychowanków rodziców lub innych członków rodziny wychowanków,
 - wydzieloną część z osobnym wejściem, w której nie kwaterowano wychowanków; pomieszczenia były wynajmowane;
- stan pomieszczeń sanitarnohigienicznych – średni, zapewniono ciepłą i zimną bieżącą wodę oraz środki higieny osobistej obejmujące: papier toaletowy, ręczniki papierowe, mydło w płynie;
- urządzenia sanitarnohigieniczne utrzymane były w czystości, sprawne;
- w internacie były 22 pokoje z łazienkami (8 na parterze, 7 na I piętrze, 6 na II piętrze oraz 1 na III piętrze);
- w internacie były dwa miejsca do nauki własnej:
 - jedno na parterze – wyposażone w stoły do nauki własnej oraz krzesła, zestawy komputerowe (5 szt.), tablice informacyjne, trzy szafki aktowe,

- jedno na I piętrze – wyposażone w szafę na pomoce i półkę na książki, stoliki do nauki własnej, krzesła, cztery wydzielone miejsca do korzystania z Internetu, biurko nauczyciela, tablicę;
- w internacie były cztery pokoje wychowawców (po jednym na każdym poziomie mieszkalnym), dwie świetlice, trzy sale TV, sala komputerowa, siłownia, stołówka oraz pomieszczenia socjalne (kuchenne, pralnie i pomieszczenia służące do suszarnia i prasowania);
- na każdym z pięter mieszkalnych internatu zamontowane były w korytarzach alarmowe syreny pożarowe, uruchamiane ręcznie z pomieszczenia portierni;
- na parterze znajdował się centralny przeciwpożarowy wyłącznik prądu.

(dowód: akta kontroli str. 123-149)

Dyrektor Zespołu Szkół przeprowadzała coroczne okresowe przeglądy warunków BHP i ochrony przeciwpożarowej (w latach szkolnych 2012/2013-2014/2015). Z przeglądów sporządzane były protokoły³⁴, których kopię przekazywano do organu prowadzącego szkołę. W wyniku przeglądów potwierdzano m.in., że obiekt internatu spełnia warunki bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ochrony przeciwpożarowej dla młodzieży, nauczycieli i obsługi zgodnie z wymogami rozporządzenia w sprawie bezpieczeństwa i higieny³⁵.

(dowód: akta kontroli str. 1135-1139, 1141-1148)

4. W Zespole Szkół określono procedurę postępowania w sytuacji zaistnienia wypadku lub wydarzenia losowego, obowiązującą również w internacie.

W latach 2012-2015 w internacie nie odnotowano wypadków wychowanków.

Z wyjaśnień Dyrektora Zespołu Szkół wynikało, że wypadek wychowanka internatu byłby każdorazowo odnotowany w prowadzonym w Zespole Szkół rejestrze wypadków, bez względu na fakt uczęszczania lub nie do Zespołu Szkół. Informacja o wypadku wychowanka internatu zostałaby, zgodnie z obowiązującą procedurą, przekazana rodzicom wychowanka.

(dowód: akta kontroli str. 494-508)

Uwagi dotyczące
badanej działalności

1. W internacie nie przeprowadzono w 2013 r. corocznej okresowej kontroli instalacji gazowej, co naruszało wymóg określony w art. 62 ust. 1 pkt 1 lit c ustawy Prawo budowlane, zgodnie z którym obiekty budowlane w czasie ich użytkowania powinny być poddawane kontroli okresowej, co najmniej raz w roku, polegającej na sprawdzeniu stanu technicznego instalacji gazowych.

Dyrektor Zespołu Szkół wyjaśniła, że wynikało to z niedopełnienia obowiązków przez pracownika nadzorującego przeprowadzanie kontroli instalacji gazowych w internacie, z którym przeprowadziła rozmowę dyscyplinującą. Ponadto, zleciła nadzór nad terminowością tych kontroli kierownikowi do spraw administracyjnych, który dokonywała zgłoszeń pozostałych przeglądów okresowych.

W 2014 r. i 2015 r. budynek internatu poddano corocznym okresowym kontrolom, polegającym na sprawdzeniu stanu technicznego instalacji gazowej. W wyniku kontroli przeprowadzonej w 2014 r. zalecono zabezpieczenie antykorozyjne przyłącza kuchni gazowych i taboretów, w wyniku kontroli z 2015 r. nie sformułowano uwag, zastrzeżeń i zaleceń pokontrolnych.

(dowód: akta kontroli str. 1135-1139, 1263-1273, 1311-1315)

³⁴ Protokoły dopuszczające obiekt Zespołu Szkół Zawodowych nr 9 Gdańsk, ul. Dąbrowszczaków na lata szkolne 2012/2013 (z 27.08.2012 r.), 2013/2014 (z 30.08.2013 r.), 2014/2015 (z 28.08.2014 r.).

³⁵ Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz. U. z 2003 r., Nr 6, poz. 69 ze zm.).

2. Badania kontrolne wykazały, że w niektórych okresach w internacie zamieszkiwało więcej niż 200 wychowanków (przykładowo, wg stanu na 30.09.2014 r., w internacie było 212 wychowanków), podczas gdy liczba miejsc w internacie wskazana w różnych dokumentach nie przekraczała 200.

Powyższe, w ocenie NIK, powoduje ryzyko niestosowania przez Zespół Szkół wymogów prawnych, których obowiązek przestrzegania uzależniony został od określonej normatywnie liczby miejsc w internacie, w szczególności dotyczących bezpieczeństwa i ochrony przeciwpożarowej, jak np. określonych w § 28 ust. 1 pkt 11 i § 29 ust. 1 pkt 6 rozporządzenia w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków³⁶. Zgodnie bowiem ze stanowiskiem Komendanta Miejskiego Straży Pożarnej w Gdańsku, jeśli w internacie Zespołu Szkół umożliwiono nocleg ponad 200 osób, to w stosunku do obiektu zastosowanie mają zapisy § 28 ust. 1 pkt 11 i § 29 ust. 1 pkt 6 rozporządzenia w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków.

W myśl tych przepisów, w budynkach zamieszkania zbiorowego, w których przewidywany okres pobytu tych samych osób przekracza trzy doby, o liczbie miejsc noclegowych powyżej 200, wymagane jest stosowanie systemu sygnalizacji pożarowej, obejmującego urządzenia sygnalizacyjno-alarmowe, służące do samoczynnego wykrywania i przekazywania informacji o pożarze, a także urządzenia odbiorcze alarmów pożarowych i urządzenia odbiorcze sygnałów uszkodzeniowych oraz stosowanie dźwiękowego systemu ostrzegawczego, umożliwiającego rozgłaszanie sygnałów ostrzegawczych i komunikatów głosowych na potrzeby bezpieczeństwa osób przebywających w obiekcie, nadawanych automatycznie po otrzymaniu sygnału z systemu sygnalizacji pożarowej, a także przez operatora – których nie stwierdzono w internacie.

(dowód: akta kontroli str. 14-37, 103-111, 1068-1112)

Ocena cząstkowa

Dyrektor Zespołu Szkół zapewniła higieniczne warunki pobytu wychowanków w internacie. Określiła procedury postępowania dotyczące wypadków osób pozostających pod opieką placówki oraz prowadziła rejestr wypadków.

4. Gospodarka finansowa

Opis stanu
faktycznego

1. Dochody (budżetowe i gromadzone na rachunku dochodów własnych³⁷) wykonane w latach 2012-2014 w dziale 854 – Edukacyjna opieka wychowawcza, rozdziale 85410 – Internaty i bursy szkolne Szkoły z internatem w wyniosły łącznie 2.518.024,42 zł. Odpowiednio w poszczególnych latach wyniosły: w 2012 r. – 959.308,77 zł (98% planu po zmianach), w 2013 r. – 806.759,81 zł (90% planu po zmianach), w 2014 r. – 751.955,84 zł (82% planu po zmianach). Dochody te w badanym okresie spadły 21,6%.

Wydatki (budżetowe i finansowane ze środków na rachunku dochodów własnych)³⁸ wykonane w latach 2012-2014 w rozdziale 85410³⁹, wyniosły łącznie 6.748.451,98 zł. Odpowiednio w poszczególnych latach wyniosły: w 2012 r. –

³⁶ Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. nr 109, poz. 719)

³⁷ Dane ze sprawozdań: Rb-27S „Sprawozdanie z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego” oraz Rb – 34 „Sprawozdanie z wykonania dochodów i wydatków na rachunku, o którym mowa w art.223 ust.1 ustawy o finansach publicznych” za lata 2012,2013,2014

³⁸ Dane ze sprawozdań: Rb-28S „Sprawozdanie z wykonania planu wydatków budżetowych jednostki samorządu terytorialnego” oraz Rb – 34 „Sprawozdanie z wykonania dochodów i wydatków na rachunku, o którym mowa w art.223 ust.1 ustawy o finansach publicznych” za lata 2012,2013,2014

³⁹ Bez paragrafu 240 „Wpłata do budżetu pozostałości środków finansowych gromadzonych na wydzielonym rachunku jednostki budżetowej”.

245.256,83 zł (98% planu po zmianach), w 2013 r – 2.250.016,48 zł (96% planu po zmianach), w 2014 r. – 2.253.178,67 zł (93% planu po zmianach). Wydatki te w badanym okresie spadły o 0,4%.

Łącznie zrealizowano dochody w latach 2012-2014 na poziomie 37% wydatków poniesionych na funkcjonowanie Szkoły z internatem w tym okresie. W poszczególnych latach: 2012 – 41% poziomu wydatków, 2013 – 36%, 2014 – 33%.

(dowód: akta kontroli str.160-184)

2. Uchwała Nr LIII/1549/10 Rady Miasta Gdańska z dnia 28 października 2010 r. w sprawie określenia źródeł dochodów własnych gromadzonych na wydzielonym rachunku i ich przeznaczenia oraz sposobu i trybu sporządzania planów finansowych dla wydzielonych rachunków dochodów własnych samorządowych jednostek budżetowych oraz wydane na jej podstawie Zarządzenie Nr 24 z dnia 31.12.2010 r. Dyrektora Zespołu Szkół Zawodowych w Gdańsku, stanowiły podstawę prawną do utworzenia wydzielonego rachunku dochodów własnych Zespołu Szkół.

Ww. aktami wskazano rodzaje dochodów własnych podlegające gromadzeniu na rachunku: m.in. wpłaty za wyżywienie, dochody własne z tytułu świadczonych usług.

W powyższych aktach określono przeznaczenie tych dochodów m.in.: zakup środków żywności, oraz finansowanie wydatków bieżących związanych z działalnością podstawową jednostki.

Ponadto ustanowiono, że odsetki od środków zgromadzonych na wydzielonym rachunku bankowym stanowią dochód tego rachunku.

Wskazano również, że dochody i wydatki związane z działalnością szkolnego schroniska młodzieżowego będą stanowiły integralną część dochodów i wydatków (dochody wydzielone) jednostki.

Uchwałą Nr XXII/438/12 z dnia 26 stycznia 2012 r. Rada Miasta Gdańska zmieniła ww. uchwałę, dodając zapis: Zespół Szkół Zawodowych nr 9 jako sezonowe schronisko młodzieżowe, może gromadzić na wydzielonym rachunku bankowym dochody własne z tytułu świadczonych usług⁴⁰.

(dowód: akta kontroli str.185-190)

Dochody wykonane na rachunku dochodów, o którym mowa w art. 223 ustawy o finansach publicznych, w latach 2012-2014 w dziale 854 – Edukacyjna opieka wychowawcza w rozdziale 85410 – Bursy i internaty wyniosły łącznie 1.662.030,84 zł, w tym w roku: 2012 – 622.716,78 zł, 2013 – 540.714,76 zł, 2014 – 498.599,30 zł. Dochody te w badanym okresie spadły. Dochody uzyskiwano z tytułu: wpłat za wyżywienie oraz wynajem pokoi w okresie letnim w ramach funkcjonowania schroniska młodzieżowego (§083) oraz odsetek od środków zgromadzonych na wydzielonym rachunku bankowym (§084).

Wydatki wykonane na rachunku dochodów, o którym mowa w art. 223 ustawy o finansach publicznych, w latach 2012-2014 w dziale 854 – Edukacyjna opieka wychowawcza w rozdziale 85410 – Bursy i internaty wyniosły łącznie 1.659.260,62 zł,⁴¹ w tym w roku 2012 – 620.127,62 zł, 2013 – 540.573,70 zł,

⁴⁰ Tj. dochodów z tytułu zakwaterowania i wyżywienia osób innych niż wychowankowie w okresie dni wolnych od nauki szkolnej oraz ferii.

⁴¹ Dane ze sprawozdań Rb – 34 „Sprawozdanie z wykonania dochodów i wydatków na rachunku, o którym mowa w art.223 ust.1 ustawy o finansach publicznych” za lata 2012,2013,2014 minus kwota łączna 68.057,17zł zaewidencjonowana w ww. latach w § 240.

2014 – 498.559,30 zł Wydatki te w badanym okresie spadły. Wydatki przeznaczono na zakup środków żywności (§422), wydatki bieżących związanych z działalnością podstawową jednostki m.in. zakupy mebli do internatu (§ 4210), usługi pralnicze.

W 2012 r. nie wykorzystano środków w kwocie 2.589,16 zł (0,4% dochodów), w 2013r. – 141,06 zł (0,02%), w 2014 – 62,30 zł (0,01%). Ww. środki finansowe zostały zwrócone terminowo na rachunek Urzędu Miejskiego w Gdańsku. Przyczynami niewykorzystania środków był wpływ zaległych wpłat za wyżywienie w ostatnich dniach roku kalendarzowego (w okresie świątecznym) uniemożliwiający wydatkowanie środków.

(dowód: akta kontroli str.191-214)

3. W badanym okresie kwestie opłat za zakwaterowanie w internacie oraz wyżywienie regulowały Zarządzenia Dyrektora Zespołu Szkół Zawodowych w Gdańsku w sprawie opłat za pobyt i wyżywienie w internacie ZSZ Nr 9⁴². Zarządzeniami tymi określono wysokość oraz zasady odpłatności wnoszonej przez rodziców za pobyt dziecka w internacie oraz wyżywienie.

Wysokość miesięcznej opłaty za zakwaterowanie ucznia: w roku szkolnym 2011/2012 wynosiła 75 zł; a w latach szkolnych 2012/2013, 2013/2014 oraz 2014/2015 wysokość opłaty wynosiła 85 zł miesięcznie. Wysokość miesięcznej opłaty za zakwaterowanie dla grup sportowych: w roku szkolnym 2011/2012 wynosiła 100 zł miesięcznie; a w latach szkolnych 2012/2013 oraz 2013/2014 oraz 2014/2015 – 110 zł miesięcznie.

Powyższe miesięczne stawki opłaty za miejsce w internacie na poszczególne lata szkolne zostały wyliczone na podstawie sporządzonych kalkulacji⁴³, stanowiących załącznik do ww. zarządzeń.

Dochody z tytułu wpłat rodziców za zakwaterowanie wyniosły w 2012 r. – 161.874,68 zł i stanowiły 48% dochodów wykonanych w rozdziale 85410, w 2013 r. – 171.000,83 zł (64%) w 2014r. – 173.897,34zł (68%).⁴⁴

Wysokość miesięcznej opłaty za całodzienne wyżywienie ucznia w latach szkolnych: 2011/2012 i 2013/2014 wynosiła 13 zł miesięcznie, natomiast w roku szkolnym 2014/2015 – 12 zł miesięcznie. Wysokość miesięcznej opłaty za wyżywienie dla grup sportowych: w latach szkolnych 2011/2012-2013/2014 wynosiła 31 zł miesięcznie, a w roku szkolnym 2014/2015 wynosiła 27,40 zł miesięcznie.

Miesięczne stawki opłaty za wyżywienie w internacie na poszczególne lata szkolne zostały wyliczone na podstawie sporządzonych kalkulacji⁴⁵, stanowiących załącznik do ww. zarządzeń.

⁴² Zarządzenie Nr 20/2011 z dnia 26.08.2011 w sprawie opłat za pobyt i wyżywienie w internacie ZSZ nr 9 w roku szkolnym 2011/12; Zarządzenie Nr 12/2012 z dnia 31.08.2012 w sprawie opłat za pobyt i wyżywienie w internacie ZSZ nr 9 w roku szkolnym 2011/12; Zarządzenie Nr 12/2013 z dnia 28.08.2013 w sprawie opłat za pobyt i wyżywienie w internacie ZSZ nr 9 w roku szkolnym 2013/14; Zarządzenie Nr 7/2014 z dnia 13.06.2014 w sprawie opłat za pobyt i wyżywienie w internacie ZSZ nr 9 w roku szkolnym 2014/15

⁴³ Kalkulacja stawki za miejsce w internacie na lata szkolne: 2011/2012,2012/2013/2013/14 sporządzona zgodnie z § 63 ust. 2 pkt.2 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 maja 2011 r. w sprawie rodzajów i szczegółowych zasad działania placówek publicznych, warunków pobytu dzieci i młodzieży w tych placówkach oraz wysokości i zasad odpłatności wnoszonej przez rodziców za pobyt ich dzieci w tych placówkach (Dz. U .Nr 109 poz.631)

⁴⁴ Wg sprawozdań Rb-27S za lata 2012, 2013, 2014

⁴⁵ Kalkulacja stawki za wyżywienie w internacie na lata szkolne: 2011/2012,2012/2013/2013/14 sporządzona zgodnie z §63 ust. 2 pkt.1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 maja 2011 r. w sprawie rodzajów i szczegółowych zasad działania placówek publicznych, warunków pobytu dzieci i młodzieży w tych placówkach oraz wysokości i zasad odpłatności wnoszonej przez rodziców za pobyt ich dzieci w tych placówkach (Dz. U .Nr 109 poz.631)

Dochody z tytułu wpłat rodziców za wyżywienie wychowanka internatu wyniosły w 2012 r. – 483.492,61 zł i stanowiły 70% wykonanych dochodów własnych w rozdziale 85410, odpowiednio w 2013 r. – 496.131,37 zł (91%) w 2014 r. – 462.229,59 zł (93%).⁴⁶

(dowód: akta kontroli str.215-247)

Prawidłowość pobierania opłat z tytułu zakwaterowania oraz wyżywienia uczniów w internacie zbadano na podstawie losowej próby 5 uczniów za miesiące listopad oraz grudzień 2014 r. W zbadanych 5 umowach o przyjęcie ucznia do internatu czesne określono w wysokości 85 zł miesięcznie, stawkę całodziennego wyżywienia 12 zł tj. zgodnie z Zarządzeniem Nr 7/2014 z dnia 13.06.2014 r. w sprawie opłat za pobyt i wyżywienie w internacie ZSZ nr 9 w roku szkolnym 2014/2015.

Należności z tytułu opłat za zakwaterowanie każdego spośród 5 uczniów były ewidencjonowane księgowo na koncie 221 – należności z tytułu dochodów budżetowych – sprzedaż zwolniona, na odrębnie utworzonym subkoncie dla każdego ucznia mieszkańca internatu, z podziałem na należności za zakwaterowanie oraz wyżywienie z możliwością monitorowania terminowości wpłat oraz dochodzenia zaległości.

(dowód: akta kontroli str.248 -362)

W okresie objętym kontrolą opłaty za zakwaterowanie w internacie nie były ustalane przez Radę Rodziców.

W latach 2012-2014 Dyrektor Szkoły z internatem nie zwalniał rodziców ani wychowanków internatu z opłat za zakwaterowanie oraz wyżywienie, pomimo iż był upoważniony Zarządzeniem nr 560/2010 Prezydenta Miasta Gdańska z dnia 16 marca 2010 r. do zwalniania z odpłatności za dożywianie ucznia w stołówce szkolnej.

(dowód: akta kontroli str.211;363-370)

4. Prezydent Miasta Gdańska wyrażając zgodę na utworzenie szkolnego schroniska młodzieżowego na bazie jednostki organizacyjnej Miasta Gdańska, wydał Zarządzenie Nr 1650/11 z dnia 30 listopada 2011 r.⁴⁷. Wyżej przywołanym aktem prawa miejscowego ustalił opłaty za noclegi od osoby za dobę, obowiązujące w szkolnym schronisku młodzieżowym sezonowym:

- dla młodzieży szkolnej w zorganizowanych grupach powyżej 15 osób wraz z opiekunami za miejsce w pokoju z łazienką: 1-2 osobowym – 25 zł od osoby, 3-4 osobowym bez łazienki – 20 zł od osoby,
- pozostali użytkownicy:
 - za miejsce w pokoju z łazienką: 1-2 osobowym – 45 zł od osoby, 3-4 osobowym – 35 zł od osoby,
 - za miejsce w pokoju bez łazienki: 1-2 osobowym – 34 zł od osoby, 3-4 osobowym – 26 zł od osoby.

Opłaty powyższe nie zawierały podatku VAT.

W latach 2012-2014 Dyrektor Zespołu Szkół wydała zarządzenia⁴⁸ określające stawki opłat za zakwaterowanie i wyżywienie w schronisku. Stawki

⁴⁶ Wg sprawozdań Rb-34S za lata 2012.2013,2014

⁴⁷ Zarządzenie Nr 1650/11 z dnia 30 listopada 2011 r. w sprawie utworzenia szkolnego schroniska młodzieżowego sezonowego na bazie internatu Zespołu Szkół Zawodowych Nr 9 i ustalenia wysokości i zasad odpłatności za zakwaterowanie w szkolnym schronisku młodzieżowym sezonowym

⁴⁸ Zarządzenie Nr 8/2012 z dnia 22.02.2012 w sprawie stawek za pobyt i wyżywienie schronisku internatu na rok 2012
Zarządzenie Nr 9/2013 z dnia 10.06.2013 w sprawie stawek za pobyt i wyżywienie w schronisku internatu na rok 2013
Zarządzenie Nr 4/2014 z dnia 5.03.2014 w sprawie stawek za pobyt i wyżywienie w schronisku internatu na rok 2014

zakwaterowania ustalono zgodnie z treścią Zarządzenia Nr 1650/11 z dnia 30 listopada 2011 r. Prezydenta Miasta Gdańska. Stawki wyżywienia skalkulowano następująco: w 2012r. wyżywienie całodzienne dla wszystkich korzystających kosztowało 28,08 zł; w 2013 r. wyżywienie całodzienne dla wczasowiczów indywidualnych - 20,62 zł, dla obozów i kolonii – 22,67 zł, w 2014 r. wyżywienie całodzienne dla wszystkich korzystających – 18,78 zł.

W całym okresie objętym kontrolą do kosztu zakwaterowania oraz całodziennego wyżywienia doliczany był 8% podatek VAT.

(dowód: akta kontroli str.96-98;371- 383)

Dochody wykonane Zespołu Szkół uzyskane z tytułu zakwaterowania osób innych niż wychowankowie łącznie stanowiły w 2012 r. – 66.246,92 zł tj. 7% dochodów wykonanych w rozdziale 85410, w 2013 r. – 26.551,28 zł tj. 3% dochodów wykonanych w 2014 r. – 19.488,83 zł tj. 3% dochodów wykonanych.

Udział dochodów wykonanych z tytułu zakwaterowania osób innych niż wychowankowie w wydatkach wykonanych: w 2012 r. wyniósł 3%, w 2013 r. wyniósł 1%, w 2014 r. wyniósł 1%.

Dochody wykonane Zespołu Szkół uzyskane z tytułu wyżywienia osób innych niż wychowankowie łącznie stanowiły w 2012 r. – 70.137,00 zł tj. 7% dochodów wykonanych w rozdziale 85410, w 2013 r. – 15.000,00 zł tj. 2% dochodów wykonanych w 2014 r. – 15.769,09 zł tj. 2% dochodów wykonanych.

Udział dochodów wykonanych z tytułu wyżywienia osób innych niż wychowankowie w wydatkach wykonanych: w 2012 r. wyniósł 3%, w 2013 r. wyniósł 1%, w 2014r. wyniósł 1%.

(dowód: akta kontroli str. 384-416)

W okresie objętym kontrolą w internacie prowadzone były ewidencje osób innych niż uczniowie, tzw. "Rejestr osób przyjeżdżających okolicznościowo" za lata: 2012 (66 osób), 2013 (76 osób), 2014 (74 osoby) – dla ewidencji osób odwiedzających wychowanków w weekendy oraz „Rejestr wczasów letnich” za lata: 2012 (47 osób), 2013 (44 osoby), 2014 (59 osób) – dla ewidencji osób korzystających ze schroniska w miesiącu lipcu. Nie stwierdzono przypadków zakwaterowania osób innych niż wychowankowie internatu w trakcie roku szkolnego (w dniach nauki).

(dowód: akta kontroli str. 417- 430)

5. W latach 2012-2014 Zespół Szkół z tytułu świadczonych usług zakwaterowania i wyżywienia. W ramach grup zorganizowanych oraz usług krótkotrwałego zamieszkania dla osób innych niż wychowankowie naliczała 8% stawkę podatku VAT.

(dowód: akta kontroli str.385-394)

6. W okresie objętym kontrolą działalność usługowa Zespół Szkół w zakresie zakwaterowania osób innych niż wychowankowie nie miała charakteru usług hotelarskich w rozumieniu ustawy o usługach turystycznych oraz nie była realizowana w sposób ciągły, zorganizowany i zarobkowy, tj. nie była działalnością gospodarczą w rozumieniu ustawy o swobodzie działalności gospodarczej.

(dowód: akta kontroli str.96-98;371- 383)

7. Roczna kwota wydatków poniesionych w przeliczeniu na dostępne miejsce zakwaterowania⁴⁹ w roku 2012 wynosiła 11.552,92 zł, w 2013 – 11.263,03 zł, w 2014 r. – 11.266,59 zł. Kwota ta w badanym okresie zmalała o 2,5 %.

Roczna kwota wydatków poniesionych przez szkołę z internatem w przeliczeniu na wykorzystane przez wychowanka miejsce zakwaterowania⁵⁰ w roku 2012 wynosiła 11.610,97 zł, w 2013 – 11.671,53 zł, w 2014 r. – 11.555,49 zł. Kwota ta w badanym okresie w 2013 r. zmalała o 0,5%.

(dowód: akta kontroli str. 159)

8. Zespół Szkół prowadził w okresie objętym kontrolą ewidencję księgową dochodów i wydatków z następujących tytułów: zakwaterowania oraz wyżywienia wychowanków internatu oraz zakwaterowania i wyżywienia w schronisku sezonowym. Ewidencja umożliwiała monitorowanie stanu rozliczeń z ww. tytułów dochodów w tym: stanu należności i zaległości w stosunku do wszystkich obowiązanych. Zadania w zakresie pobierania dochodów i prowadzenia ewidencji rozliczeń zostały rozdzielone i powierzone zakresami obowiązków dwóm pracownikom komórki księgowości.

(dowód: akta kontroli str.431-440)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności Zespołu Szkół nie stwierdzono nieprawidłowości w przedstawionym wyżej zakresie.

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność Zespołu Szkół w zakresie prowadzonej gospodarki finansowej.

IV. Wniosek

Wniosek pokontrolny

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli⁵¹, wnosi o:

dokonanie analizy kompletności zabezpieczeń przeciwpożarowych w porozumieniu z właściwym komendantem powiatowym Państwowej Straży Pożarnej.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Gdańsku.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosku

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosku pokontrolnego oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

⁴⁹ Wskaźnik, obliczony na potrzeby kontroli NIK, jako relacja rocznych wydatków poniesionych na działalność placówki (wydatki budżetowe i poniesione z rachunku dochodów własnych) do średniorocznej liczby dostępnych miejsc.

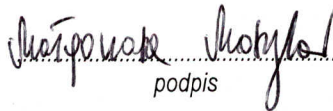
⁵⁰ Wskaźnik, obliczony na potrzeby kontroli NIK, jako relacja rocznych wydatków poniesionych na działalność placówki (wydatki budżetowe i poniesione z rachunku dochodów własnych) do średniorocznej liczby miejsc wykorzystanych przez wychowanków.

⁵¹ Dz. U. z 2012 r., poz.82 ze zmianami

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Gdańsk, dnia 26 czerwca 2015 r.

Kontrolerzy
Małgorzata Motylow
Główny specjalista kp.

.....
podpis

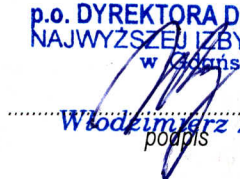
Anna Struzik
Starszy inspektor kp.

.....
podpis

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Gdańsku

Dyrektor
Włodzimierz Zegadło

**p.o. DYREKTORA DELEGATURY
NAJWYŻSZEJ IZBY KONTROLI
w Gdańsku**

.....
Włodzimierz Zegadło
podpis